

Nr. 10 (34)
NOVEMBRIS 2004

Dundadznieks

Dundagas pagasta padomes izdevums

4. Ipp. Ilgvars Krastiņš: “Gan uzvārds, gan mājvārds varētu būt radies no vietas, no straucha krastiem.”

5. Ipp. Aina Pūliņa: “Reiz visa klase sarunājam stundā pie Sulfāta skatīties klases augšējā kreisajā stūrī.”

6. Ipp. Par skolas *kēķi* un *Kēķi*.

7. Ipp. Arnis Šablovskis būvē tiltus. Futbols... *kolonijā*.

8. Ipp. Galvenais varonis nepagodina filmas pirmizrādi.

DARBA MŪŽA FORMULA

Šogad dundadznieki vislielāko atzinību izteikuši skolotājam *Kārlim Čoderam*. Darba mūža formula izsakāma ar trim sinonīmiem: pusgadsimts Dundagā = pašreizējais darbs = skolotāja arods.

— Bērniņa bija grūta. Piedzimu Lubānā. Man vēl nebija trīs gadi, kad nomira tēvs. Māte dzīvi ziedoja bērniem. Pats katru vasaru pelnījos pie saimniekiem. Nevaru teikt kā Rainis, ka būtu sasmēlies sauli visam mūžam.

Tālāk — pedagogiskā klase Rīgas 4. vidusskolā. Vidusskolā mēs, seši puisi, sarunājām ar skolas vadību vienā gadā pabeigt divu gadu kursu. Nezinu, kā to atļāva. No šiem puisiem arī iznāca lietaskoki.

Pabeidzot 13. klasi, kļuva par pamatskolas skolotāju. Mācību laikā maksāja 70 rubļu stipendiju, kad beidzu, tad iedeva četrus tūkstošus ceļa maizei un nosūtīja uz Dundagu. Biju plaša profila skolotājs, varēju mācīt gandrīz visus priekšmetus. Bija 1951. gads.

Kopā ar māti un māsu ieradās Dundagā. Mazliet pastrādājis šeit, divus gadus pārcēlos uz Anci, jo tur vajadzēja vēstures un arī latviešu valodas skolotāju. Tad Izglītības nodaļas vadītājs Gunārs Vītols mani aicināja par skolu inspektoru Dundagas rajonā. Piekritu. Universitātē neklātienē studēju vēsturi. Biju arī stundu skolotājs, sāku mācīt ķīmiju. Pats vidusskolā biju krietni mācītājs pie laba skolotāja, papildinājos pašmācībā. Ķīmiju neesmu studējis, bet uzdienējos tā, ka

Foto no Dundadznieka arhīva

Izglītības ministrija man atļāva pieņemt eksāmenus.

— Ķīmija un vēsture — tāli mācību priekšmeti.

— Jā, bet patika abi. Par skolu inspektoru biju līdz Dundagas rajona

beigām. 1958. gadā vidusskolā vajadzēja mācību daļas vadītāju, un es par to nostrādāju vairāk nekā 30 gadus.

— Un līdztekus par skolotāju?

— Jā. Vēsturi mācīju maz, krietni vairāk ķīmiju. Mūsu skolas beidzējiem bija laba slava Lauksaimniecības akadēmijā. Strādāju gan — no astoņiem rītā līdz astoņiem vakarā. Nejauks biju, *spiedu*, ko varēju. Dažreiz mūsējie augstskolās iestājeksāmenus noliķa ķīmiju uz pieci, bet vēlāk klenderēdami dabūja aiziet prom. Nospriedu, ka īstenībā daru slikti, gandrīz ar varu iemācīdams tiem, kam nav ne mazākās vēlēšanās. Citi censoņi viņu dēļ neieklūva

augstskolā...

Pirms gadiem desmit skolotāju izglītošanu Latvijā uzņēmās Sorosa fonda vietējā nodaļa. Skolotāju kvalifikācijas celšanas institūts bija likvidēts. Sorosa fonds rīkoja seminārus, kuros vērtīgākā daļa bija biežās kafijas pauzes un sātīgās brīvpusdienas. Lektorī bieži pauda psiholoģijas atzinumiem pretējas idejas par mācīšanos. Kad kādā seminārā pavaicāju par literatūras sarakstu, kur piedāvātā sistēma aprakstīta, vadītāji palika atbildi parādā... Secināju, ka akciju

Redaktora ziņa

Iekš mums ir tā atslēga un tā pils

Tā pirms krietna laika rakstīja Rainis, skaidrojot lugu *Uguns un nakts*, tikai vārda *mums* vietā lietoja *jums*. Tāpēc ģēnijs ir ģēnijs, ka, domājot par savu laiku, trāpa arī nākotnē. Vai lielās līnijās kaut kas būtu mainījies?

Ir tāds pats Aklais melnais un tāda pati Lāčplēša miegainā nīkulība. Ir ārēji spēki un iekšējs nespēks. Lāčplēša dienas pieminētāju mazo pulciņu luterāņu baznīcā Armands Klāvs uzrunāja, līdztekus Svēto Rakstu Dāvidam aplūkojot Pumpura varoņa dižās īpašības. Tas viss ir vietā, bet vai mūsdienu Latvijā vēl svarīgākas nav paralēles ar Raiņa varoni?

Zelta zobena vara šķiet tā īstākā

olekts, ar kuru mērām mūsdienu Latvijas norises, un vai Lāčplēša gurdenums nav sācies kopš Atmodas atplūdiem?

Spīdolas pietrūkst Latvijas gara telpā.

Tomēr ir cerība. Arhibīskaps Jānis Vanags svētku dievkalpojumā gurdenumu rauga no citas puses: vēl ir laiks, vēl ir Dieva dota iespēja, izmantosim! Un mans paziņa Arnis Šablovskis, atvedis uz Dundagu divas interesantas izstādes, saka: cerība ir te, laukos, vienkāršībā. Ja sapratīsiet to, ja sapurināsieties, ja sāksiet ar mazumiņu, ar konkrēto. Fronte jāmeklē sevī. Gan atslēga, gan pils. Tagad un vienmēr.

Alnis Auziņš

Dundagas pagasta padome apbalvo

PAR MŪŽA IEGULDĪJUMU DUNDAGAS PAGASTAM

Kārlis Čoderu par nesavtīgi ieguldīto mūža darbu Dundagas pagasta jaunatnes izglītošanā

ES SAVAI DUNDAGAI

Laimdotu Radeli par ilggadēju un prasmīgu bērnu bibliotēkas vadīšanu un vairākkārtēju vēlēšanu rīkošanu

Mildu Letaueri par rosīgu un pašreizējā darbu pagasta sabiedriskajā dzīvē
Gotfrīdu Sniķeru par godprātīgu luterāņu draudzes saimniecības vadību un sabiedrisko pasākumu rīkošanu

PAR IEGULDĪJUMU PAGASTA ATTĪSTĪBĀ

Alfu Auziņu par bērnu centra *Mājas* izveidi

Alni Auziņu par dundadznieku jaunās paaudzes iesaistīšanu šaha pasaulē; par laikraksta *Dundadznieks* veiksmīgu izdošanu

Drosmu Greiško par viesu nama *Krūziņi* izveidi, jaunu darbavietu radīšanu un vides sapošanu

Austri Kristapsonu par atsaucību pakalpojumu sniegšanā mazajām saimniecībām un par SIA *Dundaga* veiksmīgu attīstību

Alandu Pūliņu par sekmīgu *Zaļā novada* projekta izstrādi un īstenošanu

ATZINĪBAS RAKSTS

Anastasijai Mauriņai par trīs bērnu dzīvību glābšanu ugunsgrēkā

Rūtai Rimontei par trīs bērnu dzīvību glābšanu ugunsgrēkā

Guntai Skujiņai par trīs bērnu dzīvību glābšanu ugunsgrēkā

īstenoja profesionāli nesagatavoti cilvēki. Tā kā skolas vadība to visu novērtēja labvēlīgi, sapratu, ka man jāatsakās no ieņemamā amata, arī vecuma dēļ. Turpināju strādāt par skolotāju un klases audzinātāju.

ri. Jāzina viss jaunākais. Par ķīmiju vairs neinteresējos, bet mājās ir liela bibliotēka.

— Vai televīzijai arī ļaujiet sevi *apstarot*?

— Ziņas ļoti noder. Civilizācijas arī

Reiz eju uz dārzu, vairāki vīri mani uzrunā: “Skolotāj, kā tu mūs kādreiz mocīji...” Es atsmeju: “Tas vēl ir jautājums, kurš kuru vairāk mocīja...”

Pa šo laiku vienu piekto klasi esmu aizvadījis līdz pamatskolas izlaidumam, tagad man otra audzināmā klase.

— Kā mainījušies skolēni pusgadsimta laikā?

— Bērni paliek bērni, klāt nākušas tikai mūsdienu iespējas. Tāpat kā agrāk ir labi un centīgi bērni, ir arī slinki. Atšķirība viena: kādreiz visiem vajadzēja beigt vidusskolu. Teica, ka nav slikti skolēnu, ir tikai neprasmīgi skolotāji. Tagad, ja atzīmes ir zem piecām balēm, vidusskolā nemaz neuzņem.

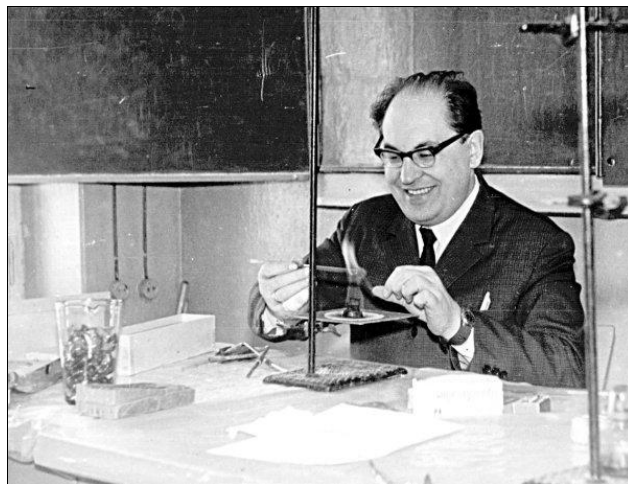
— Aizraušānās?

— Bērniņā neatlika laika izklaidēm. Kārtis spēlēt arī neprotu.

Grāmatas lasu. Nupat izlasīju jauna dzejnieka pirmo krājumu *Vērmeļu tēja svētku galdā*. Jānis Bērziņš, cilvēks, kas atradis Dievu un pauž interesantas izjūtas.

Vācu visādus materiālus par vēstu-

mācu. Pašlaik priecājos par *Talantu fabriku*. Itin kā tie būtu mani audzēkņi. Mēs, visi mājinieki, dzīvojam līdzī. Cik daudz talantīgu bērnu! Domāju, ka pēc pirmās *fabrikas* otrajā nekā nebūs. Bet ir vēl labāki. Dziesmiņas zināmas, bet jaunieši allaž atrod ko svaigu. Tur nav nekādas lielās mā-

■ Ķīmijas stundas laikā, 60. gadi.

Kāda skolēna foto.

slas, amatieri paliek amatieri, mūzika man arī nav īsti pa prātam, bet par drosmi un uzņēmību liels prieks!

Par saviem skolēniem tāpat. Daudz labu un spējīgu bērnu. Krietni cilvēki. Pavasarī audzināmai klasei izlaidums, arī man pašam.

Alnis Auziņš

Pēc rakstura esmu nejauks. Nepiederu tiem skolotājiem, kas dīdēlē skolēnu atzinību. Mani interesē tikai tas, lai audzēknis labi zinātu vielu un lai būtu kārtīgs cilvēks. Par to, ko iemācu, īpašu paldies negaidu. Tie, kas dzīvē guvuši panākumus, mani iepriecina.

Ko tie nospriež, tas paliek

Padomē 8. un 15. novembrī

► Grozījumi apbalvojumu nolikumā Padome secināja, ka nolikums *Par mūža ieguldījumu Dundagas pagastam un Par ieguldījumu pagasta attīstībā* jāpapildina ar vēl vienu kategoriju – iedzīvotāji, kuru devums Dundagas pagastam ir liels, taču tos nevar iekļaut kategorijā “par mūža ieguldījumu Dundagas pagastam”, jo viņu aktivitāte pēdējos gados nav bijusi tik liela.

► Līdzekļi pašvaldības vēlēšanām Iepazīnās ar sagatavoto aprēķinu un nolēma ņemt vērā, ka budžetā jāparedz Ls 3810,37 nākamgad pašvaldības vēlēšanu sarīkošanai.

► Sociālā darbinieka pieredzes apmaiņas brauciens Piešķīra Ls 74 (50% nepieciešamās summas) Veselības un sociālās palīdzības centra vadītāja Valda Randes pieredzes apmaiņas braucienam sociālajiem darbiniekiem uz Vāciju.

► Pirmpirkuma tiesības Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustarniem īpašumiem *Jaunozonieki* (10,0 ha) un *Lidlauks* (12895 m²), *Laikmalas* (15,75 ha), *Mazlabieši* (4,3 ha), *Līcīši* (13,5 ha), Andreja Upīša iela 3 (0,2 ha, dzīvojamā māja un saimniecības ēkas), kā arī no īpašuma *Vecdingas* atdālāmā 25,0 ha zemes gabala.

► Zemes noma Nolēma slēgt ar SIA *Rottneros Baltic* zemes nomas līgumu teritorijai Saules ielā 16 (bjušā MRS krautuvju teritorijā). Nomas maksa ir Ls 100 mēnesī, termiņš — līdz 2009. gadam. Nomniekam ir jāsakārto pievedceļi.

► Individuālā darba atļauja Atļāva Aigaram Bērziņam nodarbo-

ties ar individuālo darbu — auto remonta pakalpojumiem.

► Suņu un kaķu turēšanas noteikumi Apstiprināja saistošos noteikumus Nr.3 *Dundagas pagasta suņu un kaķu turēšanas noteikumi*.

► Dzīvokļu jautājumi Laikā no 28.10.2003. līdz 04.10.2004. pagasta padomē reģistrēti 9 lūgumi piešķirt dzīvokļus. Tā kā nav iegūta informācijas par prasītāju dzīves apstākļiem un ienākumu līmeni, padome lūdza Sociālo dienestu sagatavot nepieciešamās ziņas par 6 no prasītājiem un iesniegt Veselības aprūpes un sociālās palīdzības komitejā.

Trim prasītājiem nolēma dzīvokļus (*Ķīkaros*, *Lauciņos* un *Puku ielā* 3) izīrēt uzreiz, jo viņi tos jau ilgāku laiku apdzīvo.

► Pašvaldības uzņēmuma *Dundagas* TV likvidēšana Iepazīnās ar Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas atgādinājumu,

mu, ka Uzņēmumu reģistra uzskaitē ir Dundagas pagasta padomes pašvaldības bezpeļņas organizācija *Dundagas TV*. Saskaņā ar Komerclikuma 12. pantu pašvaldības uzņēmumi ir jāreorganizē (jāpārreģistrē Komercreģistrā) līdz 31.10.2004.

Uzņēmums no reģistrācijas brīža nav veicis saimniecisko darbību.

Padome informāciju pieņem zināšanai, uzņēmumu nepārreģistrēs, un to automātiski izslēgs no Uzņēmumu reģistra.

► Zemes piešķiršana lietošanā Pamatojoties uz likuma *Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos* 2. panta 2.2. punktu un iesniegtajiem pieprasījumiem, piešķīra pastāvīgā lietošanā 0,2 ha zemes ar kadastra Nr.8850-020-0273 saimniecības *Sumbri* veidošanai, 1,5 ha zemes ar kadastra Nr.8850-002-0122 saimniecības *Tamari* veidošanai, 2,35 ha zemes ar kadastra Nr.8850-022-0036 platībā ēku un būvju uzturēšanai, kā arī deva tai nosaukumu *Piltenes ferma*.

saimniecības produkciju, stingrās uzskaites preču pavadzīmes — rēķinu var nelietot, bet tā vietā noformēt iekšējās nozīmes pavadzīmi. Likumdevējs skaidro, ka neapstrādāta lauksaimniecības produkcija ir sākotnējā produkcija, kas novākta no bioloģiskajiem aktīviem (dzīvniekiem vai augiem) ražas novākšanas brīdī, ietverot arī to pirmapstrādi — tīrīšanu, kaltēšanu, šķirošanu, fasēšanu, un ko patērē tieši veidā vai izmanto kā izejvielu pārtikas produktu un citu izstrādājumu ražošanā (piem., piens, dzīvi dzīvnieki, dzīvnieku liemeņi, augļi, dārzeņi, graudi u.c.).

► Jautājums Vai saimnieciskās darbības veicēs var izmantot sabiedriskā transporta braukšanas biļetes kā saimnieciskās darbības izdevumus attaisnojošus dokumentus?

► Atbilde Ja saimnieciskās darbības veicēs iekārto uzskaites reģistru, kurā fiksē maršrūtus, kas ir saistīti ar nodokļa maksātāja saimnieciskajai darbībai nepieciešamajiem braucieniem ar sabiedrisko transportu, tad šajā reģistrā izdarītie ieraksti pamato saimnieciskās darbības veicēja braukšanas biļešu izmantošanu kā izdevumus attaisnojošus dokumentus.

► Jautājums Vai, realizējot lauksaimniecības produkciju, jānoformē stingrās uzskaites preču pavadzīme — rēķins?

► Atbilde Ja lauksaimniecības produkciju realizē fiziska persona, kas nav reģistrējusies kā nodokļu maksātājs, tad, realizējot lauksaimniecības produkciju, jā sastāda pirkuma akts.

Ja lauksaimniecības produkciju realizē persona, kas reģistrējusies kā nodokļu maksātājs, tad jānoformē stingrās uzskaites preču pavadzīme — rēķins. Realizējot neapstrādātu lauku

► *Auniņu* māju elektrificēšana Nolēma parakstīt triju pušu vienošanos par elektropieslēguma ierīkošanu Labdzeres ciema *Auniņu* mājai.

► Kubalu skolas-muzeja attīstības koncepcija Apstiprināja Kubalu skolas-muzeja attīstības koncepciju. Prioritāte ir muzeja krājumu papildināšana, kas raksturotu E. Dinsberga skolu, kā arī muzeja ēkas rekonstrukcija, jo tā pašlaik ir visvecākā koka skolas ēka Latvijā. Padome lūkos līdz 2009. gadam noasfaltēt ceļu līdz muzejam.

► Atbalsts pūtēju orķestrim Nolēma atbalstīt Talsu rajona Bērnu un jauniešu centra Jauniešu pūtēju orķestrī spēlējošo Dundagas bērnu nokļūšanu reizi mēnesī uz mēģinājumiem Talsos.

► Zemes transformācija Atļāva īpašumā *Pūpoli* 2 ha lauksaimniecības zemes transformēt apbūves zemē.

Protokols pārlūkoja Aivars Miška

Liekam aiz auss

Nodokļu maksātāju biežāk uzdotie jautājumi un Valsts ieņēmumu dienesta (VID) atbildes

► Jautājums Vai personai, kurai noteikta invaliditāte, bet par to nav izdarīts ieraksts algas nodokļa grāmatiņā, ir tiesības uz iedzīvotāju ienākuma nodokļa papildu atvieglojumu invalidiem? Vai nodokļa papildu atvieglojums piemērojams arī gadījumā, ja persona saņem vecuma pensiju?

► Atbilde Personai, kurai noteikta invaliditāte un to apliecina invaliditātes apliecība, ir tiesības uz nodokļa papildu atvieglojumu, neskatoties uz to, vai persona saņem invaliditātes vai vecuma pensiju. Turklāt papildu atvieglojumi tiek ņemti vērā, aprēķinot rezumējošā kārtībā no taksācijas gada laikā gūtā ienākuma maksājamo nodokli. Ierakstu algas nodokļa grāmatiņā VID par nodokļa papildu atvieglojumu izdara ar datumu, kad izdota invaliditātes apliecība. Nodokļu maksātājam, kuram nav piemērots nodokļa papildu atvieglojums, ir tiesības iesniegt gada ienākumu deklarāciju, precizējot taksācijas gada nodokļa aprēķinu, triju gadu laikā.

► Jautājums Vai nestrādājošs students, kura ģimenes locekļi nesaņem ar nodokli apliekamus ienākumus, var mācību maksu par studijām Latvijas Universitātē attiecināt uz nākamo piecu taksācijas gadu apliekamo ienākumu?

► Atbilde Persona vai tās ģimenes loceklis var iesniegt deklarāciju, pārnēsot attaisnotos izdevumus (mācību maksu Latvijas Universitātē) uz nākamā taksācijas gada attaisnotajiem izdevumiem.

► Jautājums Divdesmit vienu gadu veca dienas nodaļas studente, kura ir ierakstīta mātes algas nodokļa grāmatiņā kā apgādājamā, apprecas. Vai māte var turpināt saņemt iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumus par meitu?

► Atbilde Meita var būt apgādībā vienam no ģimenes locekļiem, t.sk. arī mātei, ja pastāvīgi nesaņem ar nodokli apliekamos ienākumus vai bezdarbnieka pabalstu (stipendiju), vai to neuztur kāda cita persona.

LATVIJAS PASTS

Par Nevejas pasta nodaļas slēgšanu un pievienošanu Dundagas pasta nodaļai

Talsu pasts strādā tirgus ekonomikas apstākļos, kas liek uzmanīgi vērtēt iedzīvotāju pieprasījumu pēc pakalpojumiem un uzņēmuma ekonomisko situāciju.

Novērtējot situāciju un pamatojoties uz BO VAS *Latvijas pasta* 2004. gada 4. augusta vēstuli Nr.02-8/19, ar 2004. gada 1. novembri Nevejas pasta nodaļas apkalpes zonā dzīvojošās ģimenes apkalpos Dundagas pasta nodaļa un Nevejas pasta nodaļa tiek slēgta.

Nevejas pasta nodaļa ir ar viszemākajiem tarifa ienākumiem, bet izmaksas pakāpeniski pieaug, līdz ar to Nevejas pasta nodaļā pieaug zaudējumi. Pēc statistikas datiem samazinās piegādājamo laikrakstu un žurnālu skaits, pieņemto komunālo maksājumu skaits un izmaksājamo pensiju skaits. Nevejas pasta nodaļas apkalpes teritorijā iedzīvotāji arī vēstules nosūta mazāk nekā iepriekšējos periodos.

Turpmāk Nevejas iedzīvotājus ap-

kalpos Dundagas pasta nodaļas darbinieki. Nevejas pasta piegādes iecirkni apkalpos mehanizētās piegādes pastniece Līga Volbedahte. Viņa ne tikai piegādā preses izdevumus, vēstuli korespondenci un pensijas, bet sniedz arī citus pakalpojumus: pieņem abonēšanu uz preses izdevumiem, dažādu komunālo maksājumus, realizē laikrakstus un žurnālus, un komercpreces.

Nevejas pasta nodaļas vietā, Dundagas pagasta Jušos pasta mašīna atradīsies katru dienu 20 minūtes, izņemot svētdienu, no plkst. 9.45 līdz 10.05, un iedzīvotājus apkalpos uz vietas Dundagas mehanizētās pasta piegādes pastniece L. Volbedahte.

Apkalpojāmās ģimenes par pasta indeksa maiņu ir informētas individuāli, ievietojot informāciju pasta kastītēs.

Rota Jēkabsons,
Talsu reģionālās nodaļas
pārvaldnieka pienākumu izpildītāja

Par piekrasti domājot

No oktobra beigām sākusi darboties Sadarbības padome kāpu jautājumos, kurā piedalās arī Dundagas pagasta padomes priekšsēdētājs un Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdētāja vietnieks Gunārs Laicāns.

G. Laicāns: — Vides ministrija, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija, Ekonomikas ministrija un Zemkopības ministrija atbalstīja vairāku nevalstisko organizāciju priekšlikumu izveidot Sadarbības padomi piekrastes jautājumu risināšanai. Pirmajā tikšanās reizē Vides ministrijā pulcējās pārstāvji no šīm ministrijām, no Vides aizsardzības kluba un no sabiedrības par atklātību *Delna*. Mani uzaicināja kā Pagastu apvienības priekšsēdētāju. Pavisam bijām desmit cilvēki.

Arī mēs savā pašvaldībā, rakstot projektus, saskaramies ar trim galvenajiem jēdzieniem: piekraste, lībieši, zaļais novads. Tādējādi pirmais jautājums skan: kas vispār ir piekraste, cik tālu no jūras? Vai Dundaga ietilpst piekrastē? Aizsargjoslu likumā gan piekraste definēta, ir arī Ministru kabineta noteikumi, tomēr dzīvē tas nav tik vienkārši.

Aizsargjoslu likums ir sarežģīts. Piekrastē samilzušas daudzas problēmas, jo tur saduras dažādas intereses. Diem-

žēl nav dabas aizsardzības plāna, daudzviet nav skaidrības par peldvietām, tiek izbraukāts kāpas, nav atrisināts jautājums par piekļūšanu jūrai. Ne vienmēr ar darbu tiek galā Reģionālās vides pārvaldes. Reizēm pietrūkst saprātīga kompromisa.

Jaunā padome ir konsultatīva, tātad uzdevums ir iedziļināties konkrētās lietās, atrast robus likumos, ieteikt labākos risinājumus, izglītēt. Darba daudz! Pirmajā tikšanās reizē vienojāmies nākamreiz braukt uz Sakas pagastu.

Alnis Auziņš

Teritorijas plānojums

Aicinām visus zemju īpašniekus un lietotājus Dundagas pagastā līdz 10. decembrim iepazīties ar Dundagas pagasta teritorijas plānojuma projektu un līdz 26. decembrim rakstiski izteikt priekšlikumus par projekta korekcijām.

Pagasta teritorijas plānojumā jāiekļauj visas nākotnē iecerētās saimnieciskās darbības, citādi jaunas darbības uzsākšanai būs jāveic grozījumi teritorijas plānojumā, kas prasīs papildu laiku un finanses.

Gunta Abaja,
Attīstības nodaļas vadītāja

Ko dos teritorijas īpašais statuss?

Dundagas pagastam Nacionālās reģionālās padomes sēdē 24. V apstiprināja īpaši atbalstāmās teritorijas statusu, kas būs spēkā līdz 2006. gada 31. XII. Tas dod tiesības mūsu uzņēmējiem pieteikties uz Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzekļiem divās grantu shēmās:

• *Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmās teritorijās,*

• *Procentu likmju subsidijās.*

Atbalsts paredzēts, lai paaugstinātu preču un pakalpojumu pievienoto vērtību, ieviešot jaunās tehnoloģijas.

Plašāk sk. laikraksta *Talsu Vēstis* 2. novembra numurā Voldemāra Vadziņa rakstu *Eiropas nauda ir grantu shēmas.*

Raitis Sirkels

*** * ***

Pilī Attīstības nodaļas telpās, 2. XII plkst. 10.00 Valsts ieņēmumu dienests rīko informatīvo dienu.

• Jaunākie normatīvie akti nodokļu jautājumos.

• Kārtība, kādā lauksaimniecības produkcijas ražotājiem atmaksājams akcīzes nodoklis par dīzeļdegvielu.

Valsts svētkos

18. novembris vairākumam dundadznieku, kas pulcējās pilī, aizritēja kā parasti. Taisnība, priecēja tikko kā izremontētā lielā zāle, un pirms svinīgās daļas sākuma varēja iepazīties ar dundadznieku izvērīto godināmo ļaužu albuma fotogrāfijām un atskatīties vēsturē. Tie bija jauni uzsvari svētku pasākumā.

Uztraukuma brīžus piedzīvoja šo

rindiņu autors, kas dabūja iestāties godināmo pulciņā. Pilnīgi piekritu mūža prēmijas laureāta Kārļa Čodera teiktajam: savādas izjūtas, jo nūdien arī es domāju, ka daudzi citi dundadznieki vairāk pelnījuši atzinību par savu devumu nekā es. Turklāt vienkāršāk ir sēdēt zālē, nevis iziet tās priekšā.

Bet vienlaikus mani aizkustināja apsveikumi. Tik daudz ziedu nekad nebiju saņēmis. Paldies! Tā nu man šis vakars man pagāja pretrunīgās izjūtās, turklāt laikam vienīgais no klātesoša-

jiem biju ieradies ne tikai svinēt, bet arī strādāt. Grūti rauties divās frontēs (nerunājot nemaz par interešu konflikta iedīgļiem!), tāpēc, lūdzu, piedodiet, ka šoreiz rakstiņš ir tāds, ka ir. Svinīgi solos, ka citugad tas neatkārtosies!

Patika ar gaismiņām gaumīgi un svinīgi iekārtotā skatuve, skolēnu priekšnesumi, kas apliecināja, ka Dundagā joprojām ir dzīvs dzejas teātris un ka Vaira Kamara atrod aizvien jaunus talantus skolēnu vidū. Aizkustinoša

bija jaunās nominācijas *Es savai Dundagai* laureātu, īpaši Gotfrīda Sniķera godināšana.

Valsts himna sākumā, *Nevis slinkojot un pūstot* svinīgā vakara noslēgumā. Tā jau ir mūsdienu Dundagas 18. novembra negrozāma kārtība. Kaut nu izdotos nākamo gadu atkal tā piepildīt, lai nebūtu pašiem kauns, dziedot abas šīs dziesmas!

Alnis Auziņš

Sāksies palieņu pļavu apsaimniekošana Raķupes ielejā

Dabas liegums *Raķupes ieleja* ir noteikta kā īpaši aizsargājama dabas teritorija gan Latvijas, gan Eiropas Savienības mērogā. Dabas liegumā ietilpst mazpārveidotas Raķupes un Pāces palienes pļavas. Vieta ir nozīmīga daudzām starptautiski apdraudētām putnu sugām, šeit atrodas vairāki jau citviet Eiropā izzūdoši biotopi. Lai saglabātu bioloģiskās vērtības, teju četru gadu laikā paredzēts atjaunot iepriekšējos gados aizaugušās atklātās teritorijas.

Līdzekļi, kas paredzēti apsaimniekošanas darbu finansēšanai, ļaus zemju īpašniekiem vai lietotājiem gūt ienākumus par pļavu apsaimniekošanu. Tādējādi paredzēto pasākumu īstenošana sniegs atbalstu saimniecībām, kas apsaimnieko platības ar videi draudzīgām metodēm. Projekts nodrošinās zemju īpašniekiem vai lietotājiem iespēju pieteikties Lauku atbalsta dienestā (LAD) atbalsta maksājumu saņemšanai no programmas *Agrovide* un nodrošinās līdzekļu piesaisti no LAD

Lauku attīstības plānā paredzētajiem darbiem arī pēc projekta beigām.

Aptuvenās platības, kādas paredzēts apsaimniekot projektā:

- krūmu izciršana pļavu atjaunošanai — 10 ha;
- biotopu atjaunošanai paredzētā kontrolētā dedzināšana — 25 ha;
- pļavu pļaušana — 130 ha.

Apsaimniekojamo platību atrašanās vietu un platību precīzēs, papildus novērtējot bioloģiskās vērtības Dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā 2006.

gadā, kā arī ņemot vērā zemju lietotāju vai īpašnieku ieinteresētību un iespējas. Projekta veicējs ir Latvijas Dabas fonds, tā galvenais finansētājs — *LIFE Nature* programma.

Aicinām vietējos zemniekus un zemju apsaimniekotājus rosīgi izmantot šo iespēju savā labā. Par norisēm ziņosim turpmāk.

*Andris Klepers,
Latvijas Dabas fonda
sabiedrisko lietu koordinators*

Kas jauns mežā?

Aizvadītajā gadā gan konsultēti mežu īpašnieki un atjaunotas meža platības, gan bijuši meža un medību pārkāpumi.

Meža īpašnieki konsultēti Priedaines mežniecībā (334 ar izbraukumiem, 155 mutiski mežniecībās), Ezeru mežniecībā (attiecīgi 404 un 150) un Kaļķu mežniecībā (241 un 149). Sarīkots seminārs mežā par bērzu ieaudzēšanu.

Uz 1. oktobri atjaunotas šādas mežu platības: Dundagas pagastā pavisam 304,0 ha (valsts mežā 92,2 ha, privātajos mežos 211,8 ha). Pa mežniecība šī aina ir šāda. Ezeru mežniecībā pavisam 145,6 ha (valsts mežā 24,3 ha, privātajos mežos 121,3 ha), Priedaines mežniecībā 82,5 ha (attiecīgi 47,3 ha un 35, 2 ha), Kaļķu mežniecībā 75,9 ha (20,6 ha un 55,3 ha).

Diemžēl bijuši meža pārkāpumi. Priedaines mežniecībā zaudējumi bijuši par Ls 31 908 (zaudējumi —1188 kub.

m), administratīvie sodi — Ls 100; Ezeru mežniecībā zaudējumi Ls 345 (-59 kub.m), administratīvie sodi Ls 150. Kaļķu mežniecībā zaudējumi mežam nav nodarīti.

Bijuši arī medību pārkāpumi un meža ugunsgrēki. Dundagas pagastā pavisam noteikti 4 medību pārkāpumi (zaudējumi Ls 2950,0) un divi meža ugunsgrēki (1,88 ha). Atsevišķi pa mežniecībām: Priedaines mežniecībā 1 medību pārkāpums (zaudējumi Ls 1150,0), Ezeru mežniecībā 2 (Ls 1800,0) Kaļķu 1

(Ls 100,0 administratīvais sods). Savukārt meža ugunsgrēki Priedaines mežniecībā nav bijuši, Ezeru mežniecībā 1 (0,08 ha), Kaļķu mežniecībā 1 (1,80 ha).

*Dainis Blūmentāls,
Talsu virsmežniecības virsmežzinis*

Tikšanās ar deputātu

Piektdien, 2. oktobrī, pils kolonu zālē pulciņš interesentu tikās ar Saeimas *zaļo zemnieku* frakcijas deputātu Pēteri Kalniņu.

Deputātu rosīgi iztaujāja Austris Kristapsons, Ivars Šleiners, Pēteris Sāmitis un Gunārs Laicāns, kas vadīja šo

tikšanos. Jautājumi — par pašreizējo politisko stāvokli (nupat bija kritusi valdība), par līdzfinansējumu iespējām, par degvielas cenu kāpumu, par ārzemnieku nadzīgo darbību, iepērkot zemi Latvijā.

Atbildes un skaidrojumi gan šķita

pārsvarā vispārīgi — ka Saeimas deputātiem arī viss nav pa spēkam, ka diemžēl ir nepilnības mūsu likumos, ka šis tas ir sasteigts, gatavojoties iestājai Eiropas Savienībā, un tagad jālabo kļūdas. Izskanēja vēl dažas gluži aforistiskas atziņas, piemēram, naftas produktu zādzībā ir noteikti savi limiti, un patiesībā nozog krietni mazāk nekā *paredzēts*, savukārt radiotranslācijas no

Augstā nama tik ļoti rosinot daudzus deputātus uz teijāteri, ka pretējā gadījumā (proti, ja radio sēžu norises nepārraidītu), sēde beigtos 2 — 3 stundas ātrāk. Tautas kalpi gan neesot gluži tik dumji, kā dažā labā televīzijas pārraidē liekoties, jo galvenais darbs noris komisijās, pieaicinot lietpratējus, un to jau plašsaziņas līdzekļi neatspoguļo.

Alnis Auziņš

To atceramies novembrī

Mūža takas minot...

Rudens ir ražas laiks, kad noliekam klētīs to, ko daba izaudzējusi un paši sarūpējuši. Kāds ražas laiks ir arī cilvēkam, kas nodzīvojis garu mūžu un 6. novembrī svinēja 95. dzimšanas dienu. Paritināsim mūža kamolu kopā ar sirmmāmiņu *Elzu Šteinu!*

— Kur jūsu šūpuļzeme?

— Dzīmusi esmu Ostes ciema *Pārupu* mājās kā pirmais bērns. No agrinās bērnības atceros milzīgu saules aptumsumu, kas mani dikti pārbaidīja.

Ļoti vēlējos skoloties, bet mamma labāk gribēja, lai iemācos kādu amatu. Beidzu sešklasīgo pamatskolu un izmācījos par šuvēju.

— Kad sirdī iekrita mīlestības dzirksts?

— Jaunība aizritēja vecāku mājās.

Apprecējos 23 gadu vecumā, pārcēlos uz *Vecūdriem*. Īss bija kopdzīves laiks, jo vīru 1945. gada 14. maijā aizveda. Mājās vairs nesagaidīju. Man palika bērni: Rita, Gunta un Rūdofs.

— Kā saimniekojāt viena?

— Ļoti smagi. Bija jāpaspēj mājas solis un izpildīt meža normu. Kamēr bērni nebija 6 gadus veci, tikmēr nebija jācērt meži, bet zirgu norma gan. Pat Ziemassvētkos bija jābūt meža darbos.

— Jums pašai arī negāja secen sāpu ceļi.

— Jā! Sibīrijā nodzīvojam desmit gadus. Vedot prom, krievu puīši teica, lai ņemot līdzī šujmašīnu. Tā mums patiesi izglāba dzīvību. Sādžas sievietēm šuvu par maizi, pienu. Vietējais skolotājs

maksāja naudā.

— Ko vajadzēja strādāt?

— Pavasarī sējām, stādījām kartupeļus, jaunus kociņus ābeļdārzā. Zeme jau ļoti laba, pat mēsļu nevajadzēja. Kad bērni paaugās, varējām atsperties. Pašiem bija govys, cūka.

Kur tu stepē muksi, katru mēnesi bija jāatradās komandantam!

Netālu bija nometināti mani vecāki un māsa. Vecākus guldījām Sibīrijas zemē.

Lai cik grūti gāja, tomēr Sibīrijas ļaudis atceros ar labiem vārdiem.

— Kā dzīvojāt pēc atgriešanās dzimtenē?

— Ilgi nevarējām pierakstīties, jo mājas atradās aizliegtajā zonā. Abas ar Ritu strādājām kolhozā, arī Rūdis līdz dienestam. Kopām piemājas zemīti, audzējām lopus. Sākām dzīvi it kā no jauna. Bērni nodibināja ģimenes.

— Kā tagad vadāt dienas?

— Dzīvoju meitas Guntas un znota Jāņa aprūpē. Bieži Rita apciemo. Neju-

tos viena.

Lasu grāmatas un žurnālus. Jau sešu gadu vecumā man grāmata gāja kā spole. Deviņus gadu vecumā izlasīju Bībeli, kaut maz ko sapratu. Pirms dažiem gadiem pārlasīju vēlreiz.

Mīlu puķes. Vēl tagad labprāt rosītos dārzā, bet spieķis tur pie istabas.

Šogad valdzīniņi nojūk, bet vēl līdz pagājušajam gadam apādīju visus bērnbērņus. Katram tika zeķu pāris, lai tik spēj novalkāt! Es arī esmu bagāta: meitas Rita un Gunta, dēls Rūdofs, četri mazbērni (Raitis, Kaiva, Ojārs, Anita), astoņi mazmazbērni (Aldis, Jēkabs, Andris, Artūrs, Maija, Toms, Kristaps, Anna).

Re, kā aulēkšiem vien izskrējām deviņdesmit piecus mūža gadus!

Ko te piebilst? Vecā gvarde vēl turas! Mūsu pagastā ir krietns pulciņš, 16 cilvēku, kam mūžs jau rit pāri 90 gadiem. Lai jums visiem labi klājas!

Rita Zemtiņa

Pensionāri dāvā sev prieku

Ja nedāvināsim prieku — Cik vienmuļš un nabadzīgs Vērpsies mums dienu ritums.
A. Ķirškalne

Oktobra pēdējā sestdiena: pelēkas, drūmas debesis, bet tās mūs nebaida. Pošamies un ejam uz rudens balli.

Pēc Ārijas vēlējuma vārdiem sākas mūsu pašu aktieru izrāde *Kāda jauka vasaras sestdiena...* Saturs mūsdienīgs,

situācijas iedomājamas arī pašu ciematā. Vai mums trūkst klaču un dzērāju sievu, slinku vīru? Protams, ir arī pozitīvie tēli. Visus labi *iedidījusi* režisore Mērija. Lomās aktieri darbojas atraisīti. Īpaši jāpiemin Ivars, kurš ne vien tēlo priekšzīmīgu vīru, bet arī izgatavojis dekorācijas un noformējis skatuvi.

Pēc izrādes visiem aktieriem — Milda, Mārītei, Ilzei, Gunāram, Irmai, Sintijai — skatītāju aplausi un ziedu pal-

dies.

Jubilāri šajā reizē Milda un Jānis. Viņiem vēltām dzejas rindas, dāvanu, dziesmu, ziedus. Izskan jubilāru valsis, fotogrāfēšanās. Te pēkšņi zāle ienāk Ministru prezidents Indulis Emsis (Gunārs Kulpa) ar savu svītu: apsardzi, padomnieku! Vienīgi stiliste paliek aizdurvē. Milda saņem Atzinības rakstu un rožu pušķi ļoti apaļā dzimšanas dienā un kā pateicību par ilggadīgu darbošanos teātra trupā.

Kamēr visi lustējamies, žūrija vērtē pākšaugu ēdienus. Asprātīgi nosauku-

mi (Melānijas *Fein zacen*, Magdas *Zirnītis mucā*, Valentīnas *Uzmini nul!*), humorpilni vērtējumi. Atzinības raksti tiek daudziem. Paldies Georgam un Rolandam par mūziku, kas lika mums griezties deju ritmos.

Nākamā tikšanās tautas namā 19. decembrī, pa vidu saredzoties Dailes teātra izrādē *Zemes nodoklis* Lāčplēša dienā.

Lai tik veselība turētos!

Rita Zemtiņa

Latvijā

28. oktobrī, Saeimas deputātiem noraidot budžetu pirmajā lasījumā, krita Induļa Emša mazākuma valdība.

Oktobra beigās Rīgā aizturēja cilvēku grupu, ko tur aizdomās par ilgstošu banku aplaupīšanu Vācijā. 2. novembrī Latvija Eiropas Savienības komisāra amatam izvirzīja Andri Piebalgu.

11. novembrī Valsts mākslas muzejā atklāja Maijas Tabakas izstādi.

Novembra vidū Latvijā konstatēja pirmo saslimšanu ar gripu.

15. novembrī Rīgā svinīgi sāka celt Dienvidu tiltu.

17. novembrī durvis vēra pirmais valsts debesskrāpis *Saules akmens*, kas ir tikai 20 cm zemāks par Pēterbaznīcas gaili.

17. novembrī Saeima lēma vēl trīs gadus saglabāt īres griestus.

17. novembrī Jelgavā jau 12. reizi savus svētkus svinēja Latvijas studenti.

18. novembrī visā valstī svinēja Latvijas valsts pasludināšanas 86. gadadienu.

20. novembrī atkārtotā dibināšanas kongresā Rīgas domes priekšsēdētāja vietnieka Sergeja Dolgopolova partija *Jaunā politika* pārtapa par partiju *Jaunais centrs*.

24. novembrī Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga aicināja Tautas partijas politiķi Aigaru Kalvīti veidot jauno Ministru kabinetu.

25. novembrī Rīgā, Stacijas laukumā, sāka uzstādīt pirmo lielo Ziemassvētku egli.

26. novembrī miris sabiedriskais darbinieks Eduards Berkļavs.

Pasaulē

Oktobra beigās pēc Lietuvas Seima vēlēšanām četras partijas parakstīja paziņojumu par koalīcijas izveidi.

29. oktobrī Romā Eiropas Savienības valstu un valdību vadītāji parakstīja Eiropas jauno konstitūciju. 31. oktobrī ASV Valsts departaments brīdināja par iespējamiem terora aktiem Skandināvijā un Baltijas valstīs.

2. novembrī ASV prezidenta vēlēšanās uzvarēja līdzšinējais Baltā nama saimnieks Džordžs Bušs.

10. novembrī nomira palestīniešu līderis Jasirs Arafats.

18. novembrī Eiropas Parlaments ievēlēja jauno Eiropas Komisiju, līdz ar to arī Andri Piebalgu enerģētikas komisāra amatā.

20. novembrī Bērnu Eirovīzijas dziesmu konkursā uzvarēja Spānijas pārstāve, bet ventspilnieks Mārtiņš Tālbergs palika pēdējais.

22. novembrī Ukrainas Centrālā vēlēšanu komisijas paziņoja, ka valsts prezidenta vēlēšanu 2. kārtā Viktors Janukovičs ieguvis 49,42% balsu, bet Viktors Juščenko 46,69%. Notiek plašas demonstrācijas.

25. novembrī Ukrainas Augstākā tiesa aizliedza oficiāli publicēt apstrīdēto prezidenta vēlēšanu rezultātus.

25. novembrī Tallinā (Igaunija) policijas automašīnā uzspriecinājās kāds pašnāvnieks.

25. novembrī Krievijas prezidents Vladimirs Putins deva rīkojumu Ārlietu ministrijai sagatavot līgumprojektus par Krievijas robežu ar Igauniju un Latviju.

Novembrī Disnejlendās (Parīzē, Francijā) vadība paziņoja, ka pagājušajā biznesa gadā Eiropā tūristu iecienītākā vieta strādājusi ar aptuveni 100 miljonu latu lieliem zaudējumiem.

Ciemos

ANSTRUPE

Ciems tuvu pagasta centram. Divās mājās — *Meiros* un *Dumbršalkās* — vēl sastopams tāds retums kā skursteņnams. Anstrupē atrodas šajos laikos lielākie pagasta kapi. Savulaik *Diždeidi* un *Mazdeidi* bijušas pēc platības lielākās saimniecības visā pagastā. Tagad, pēc *Meiru* saimnieces Līvijas Vilmanes-Pāveles vārdiem, lielākajai daļai anstrupnieku ir piemājas saimniecības.

IZ SENIEM LAIKIEM

1290. gada dokumentā sakarā ar strīdu starp Kursas bīskapu un Rīgas domkapitulu uzskaitītas pēdējam piederošās vietas *in regionibus Done-dange et Thargele*, starp tām arī *Ance-tabe*.

Ancetabe L. Arbuzovs un V. Kiparskis identificē ar Anstrupes ciemu pie Dundagas. .. J. Plāķis Dundagas pagastā atzīmējis Anstrapciemu, taču minējis tikai vienas mājas — *Kaņķumus* (*Kaņķam*) .. A. Bilenšteins raksta, ka 3 km no Dundagas muižas (kāda virzienā?) ir divas *Kaņķumu* mājas.

V. Pavulāne. Rakstītos vēstures avotos minētās apdzīvotās vietas Kurzemē 13. gadsimtā (Miera Kursa) — Arheoloģija un Etnogrāfija XVI. Rīga, 1994. 151.-159. lpp.

Imants Puļķis, kopš 1967. gada dzīvo *Mazdeidās*: “*Mazdeidas* būvētas sen, muižas laikos, un pamazām celts uz priekšu. Līdzīgi ar kūti, kas taisīta 1815. gadā. Kad viens gals nolietojies, tad celta tālāk. Dāre būvēta 1888. gadā. Saglabājusies arī rija, kas mums kalpo kā šķūnis. To nav saimnieki cēlušī.

Es uzskatu, ka šeit apstrādājuši zemi jau pirms daudziem gadsimtiem. Upmalā, kūtsgalā un pie mūsu pirts esmu atradis vecu naudu. Senākā ir 1710. gada monēta, ne gluži apaļa, 1872. gada kapeika ir liela kapara monēta, lielāka par krievlaiku pieckapeiku. Tātad te bijusi apdzīvota vieta.

Pie *Kaņķumiem*, upmalā pie ozoliem ir zviedru kapi no seniem kara laikiem. Nevienas kopiņas tur vairs nav, pavasaros tikai maijpuķītes vien.”

Ilgvars Krastiņš, dz. 1928. g. *Jaunkrastiņos*, kur pastāvīgi dzīvojis līdz 1946. g. un ar pārtraukumiem dzīvo joprojām: “Maniem senčiem bija jaunsaimniecība no muižas teritorijas, jo tēva tēvs Kārlis Krastiņš strādājis muižā par rēdnieku — zirglietu gatavotāju. Vectēva mājas bijušas tepat aiz strauta (mēs to saucām par Peļu valku, jo tur dzīvoja daudz melno žurku), atceros to kā mazu mājiņu. Tad viņš pārcēlies tuvāk uz pašreizējo *Jaunkrastiņu* pusi, uzcēlis otru māju, bet tā nodegusi. Šī māja ir uzcelta pirms gadiem 130, turklāt ļoti strauji. *Jaunkrastiņos* vectēvs arī miris. Iepriekšējās mājas nosaukums esot bijis *Krasti*. Gan uzvārds, gan mājvārds varētu būt radies no vietas, no strauta krastiem. Savukārt *Jaunkrastiņu* vārdā atspoguļojas tas, ka ēka ir jauna salīdzinājumā ar iepriekšējo.”

Līvija Vilmane-Pāvele, (pirms tam Jākobsons, dz. Markuse 1934. g.): “*Diždeidu* priekšstrādnieks Kārlis Ozolpupa bija karojis strēlniekos, stepē jājais ar zirgiem.”

PIEKTAIS GADS UN VĒLĀKĀ REVOLUCIONĀRĀ DARBĪBĀ

1883. g. *Diždeidos* kalpa Ernesta Lankevica ģimenē dzimušais Teodors Niegliņš (miris 1922. g. maijā Rīgā) bijis aktīvs 1905. gada notikumu līdzdalībnieks Dundagā, 1917. g.

bijis Smolņija iekšējās sardzes komisijā.

1904. g. 24. jūnijā Kārlis Purlidums Anstrupes ciemā nodibinājis sociāldemokrātu pulciņu *Brīvais darbs*.

Anstrupes ciema *Deidu* kalpu mājā Šalkās 1906. g. dzīvojis Kārlis Balmanis, Rīcības komitejas ievēlēts Tautas tiesas priekšsēdētājs (13.11.1905.). 1907. g. jūnijā žandarmi Balmani pēc

■ Raita Strautmaņa foto, 1993. gads

ilgstošas spīdzināšanas nošāvuši Pāces ciema mežā netālu no *Bišķiem*.

1899. g. *Kaņķumos* barona kalpa Jāņa Jēgura ģimenē dzimušais Kārlis Jēguris (miris 1935. g. Taškentā) 1918. g. iestājies *Klāras Cetķinas* Latvijas Sociāldemokrātu pulciņā, vēlāk piedalījies Dundagas barona Kristiāna Ostenzakena, mācītāja Kārļa Moltrehta un ģibzdes muižas baroneses Martas Grothuzas arestēšanā.

No Kubalu skolas-muzeja Žaņa Zumberga arhīva

Pirmā Strādnieku deputātu padome Anstrupes *Purmalos* Kārļa Irbiņa mājā 1917. g. vasarā un rudenī notikušas vairākas revolucionāri noskaņotu dundadznieku sapulces. 1917. g. rudenī te nodibināti divi vietējo marksistu pulciņi *Kārlis Lībknehts* un *Klāra Cetķina* ...

Voldemārs Irbiņš. *Pirmā ievēlētā Strādnieku deputātu padome 11. janvārī 1919. gadā Dundagā.* (Kubalu skolas-muzeja materiāli)

Daži ievērojami Anstrupes ļaudis

1902. g. 11. janvārī pagasta vietnieku pulkā viens no pilnvarotajiem bijis *Deidu* saimnieks Janis Mellenbergs. *Meiru* saimnieks Matīss Jakobsens no 1912. līdz 1913. g. bijis Dundagas pagasta vecākais. Pagasta tiesas sastāvs tiek no pagasta padomes pārvēlēts 1925. g. decembrī. Viens no tiesas locekļiem — *Kaņķumu* saimnieks Ansis Alkšbirze.

No J. Sauleskalna Dundagas pagasta *chronikas. Dundaga, 1938* (Kubalu skolas-muzeja materiāli)

ANSTRUPES KAPI

I. P.: “Anstrupes kapi ir apmēram no 1700. gada, tā no uzrakstiem var spriest. Baronu kapos 1712. gads ir vecākais uzraksts, ko var salasīt. Pēcncēji deva pašvaldībai naudu, lai sakopj. Ielika vārtus, pielaboja valni,

saposa.”

Pēc Ernesta Ābola datiem, Anstrupes latviešu kapos atdusu raduši tādi ievērojami dundadznieki vai ar Dundagu saistīti ļaudis kā Dundagas krājaizdevu kases grāmatvedis Jānis Irbiņš (1848 — 1923), skolotājs, skolas pārzinis, kora diriģents un ērgelnieks Gustavs Traubergs (1845 — 1895), skolotājs, skolas pārzinis, kora un orķestra diriģents Andrejs Liepiņš (1858 — 1937), pagasta darbvedis un *Dundagas chronikas* autors Jānis Sauleskalns (1866 — 1945), ilggadējā skolotāja Klāra Freienberga (1887 — 1984), Dundagas aptiekas īpašnieks Kārlis Sinka (1881 — 1933), progresīvais poļu muižnieks, latviešu tautas draugs, zemkopības veicinātājs Egidijs Sokolovičs (1770 — 1863).

Uz Sokoloviča kapakmens rakstīts:

*Semkopības weizinatajam
Aegidius v. Sokolowicz
1770 - 1863
Par piemiņu no
Dundagas pagasta
1883*

Liels lauka akmens Anstrupes latviešu kapu pašā vidū glabā piemiņu par cienījamu goda vīru, kam atdusa bija lemta Dundagas zemē, tālu no savas dzimtenes. Visu savu garā mūža ietaupījumu viņš novēlēja “Kurzemes zemnieku un arāju kārtai, kam evaņģelija ticība, lai izlīdzinātu to starpību, kāda diemžēl vēl šķir latviešus no vāciešiem”.

No E. Ābola manuskripta Latvijas lielākais pagasts. *Dundaga, 1993. gads* (Kubalu skolas-muzeja materiāli)

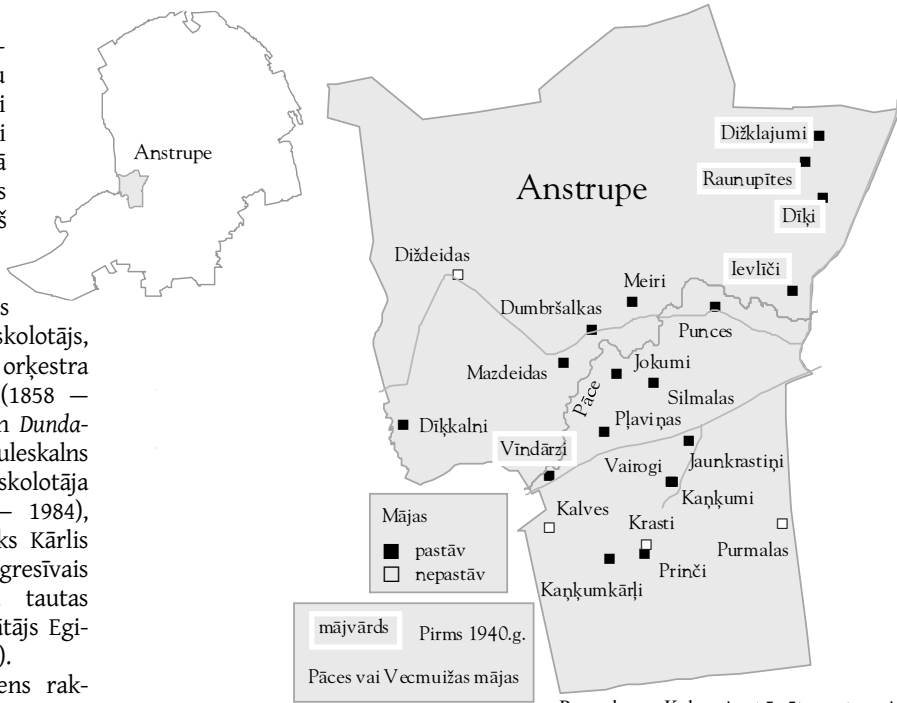
Kā Baigajā gadā jauca nost Anstrupes kapu valni un kā Grīvkārļa valdišanas laikā veda akmeņus atpakaļ

Kad tie kriev ienāc, bi javed akmeņ šipus Lielirb. Tur bi kriev bāz. Krieviem liel cietoksn taisij. Tur bi sadzīt no Krievijs tie notiesate. Tas bi 1941. gada. Visiem saimniekiem bij javed pie stacij tik un tik akmeņ. Viss vēd. No Grīv, Pipar. Vel vajadze. Tad ņēm loupij no Anstrup kapsēt valn nost. Viss to māl nolaupij nost, tos kaps izārdij. Akmeņ javed, nekā darit nevar. Tad, kad nu šie izskrej āre, tie akmeņ palik nenovest pie stacij. Tūlit, ka es nāc pagast valde, es ielik apkārtrakste, ka visiem, kas akmeņs veduš, tie akmeņ jaatved atpakaļ. Nolik Fricson par piejēmej, jo viņš zine, kas tos akmeņs veduš. Un lai pierakste viss, kas nav atveduš. Tos dos policijai roka. Akmeņ valnim jabūt tādām, kāds viš bij. Fricsonam saraksts jadod man, ka gatavs. Vel nebi gatavs. Tad es iedod to sarakst Tammam roka, iecirkņ priekšniekam. Tad kap vall tomēr bi gatavs. Fricsonam tas ju briesmig riebas.

No Kārļa Rozefeldā atmiņām, *pierakstītas Jūrmalā 1993. gada februārī* (Kubalu skolas-muzeja materiāli)

Aija Gricmane: “Jaunajos kapos sāka apglabāt 1981. gadā, pirmais apbedīts Vilnis Ozolpupa.”

L.V.-P.: “Kā pildās kapi, taisni šausmas! Kolhoza laikos, 70. gados, ciema padome pieprasīja paplašināt. Lielā kolhoza iniciators Žanis Grīnvalds pats apglabāts kapu jaunajā daļā. Un tie jau nāk līdz ceļam! Iece-rēja kapliču, bet kā nav, tā nav. Bija plānā jau Arnolda Vērđiņa laikos. Un vajadzīga. Vienu laiku baznīcā atļāva mirušos izvadīt no priekštelpas, pēc tam tikai draudzes locekļus. Nu ved no garāžām, kā nu kurais.”

NO F. ĪVNIEKA

PAGASTA APRAKSTA (1933)

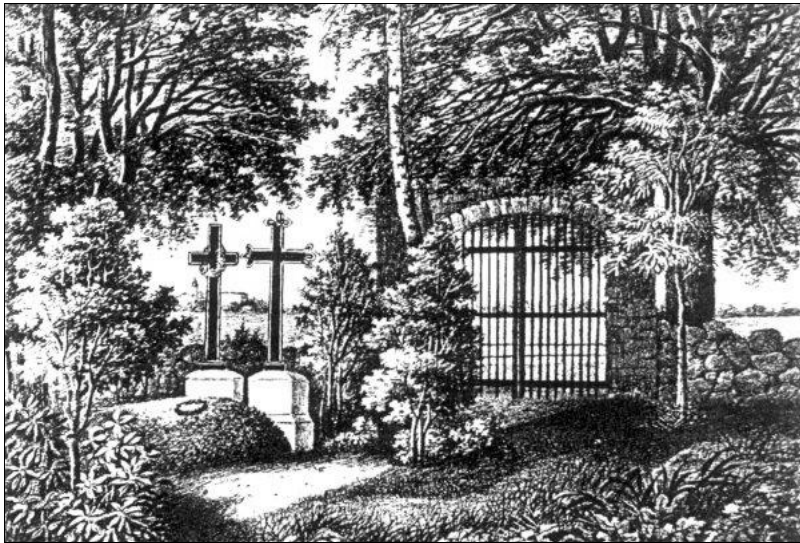
Vecsaimniecības: *Diždeidi* (*Karl*), *Mazdeidi* (*Fric*), *Diķkalni*, *Dumbršalki*, *Kaņķumi*—*Eihenbaumi*, *Kaņķumi*—*Alkšbirzes*, *Meiri*.

Sadalīta bij. muižas kalpu māja *Jokumi*: *Jokumi*, *Pļaviņas*, *Punces*, *Silmali*, *Skuiņas*.

Jaunsaimniecības: *Prinči*, *Purmalas*, *Jaunkrastiņi*.

Celmu un akmeņu spridzinātāji Anstrupes ciemā: *Pļaviņas* Rūdolfs

mātesbrālis, reizē arī krusttēvs, Teodors Munderovskis. Mēs viņu saucām par Tēču. Viņa sieva Paula bija angļu valodas pasniedzēja Talsu ģimnāzijā, viņš pats — Dundagas pienotavas vadītājs, tur arī augšstāvē dzīvoja. *Diždeidās* iepriecējies, viņš tur parādījās reti un būtībā nesaimniekoja. Kara beigās krusttēvs aizbēga uz Vāciju, vēlāk uz Ameriku. Viņiem pārcelšanos atvieglāja tas, ka sieva labi prata angliiski. Abiem bija

■ Vācu kapi, 19. gadsimts.

Alkšbirze, *Kaņķumos* Pauls Tenders.

BRĪVVALLSTS GADI

Lielākās Dundagas pagasta mājas — Anstrupes ciemā

I *Deide-Karl* (*Diždeidi*) — 610,59 pūrvietas

II *Deide-Fric* (*Mazdeidi*) — 538,22 pūrvietas

No 1939. g. *Dundagas pagasta lauksaimniecības uzskaites* (CVVA 1308. fonda 4. apr.)

I.K.: “Tēvs Rūdolfs, beidzis Irlavas skolotāju semināru, bija sabiedriska cilvēks, bet palika par zemes strādnieku. Toreiz skolotājam obligāti vajadzējis prast dziedāt, bet tēvs to nav spējis un tālab skolā nav varējis strādāt. Mamma bija no Pāces *Degunien*.

Zeme mums bija ap 15 ha. Varēja just, ka zemes šeit trūcis. Strēmeles vien gan mums, gan kaimiņiem pāri ceļam. Uz pļavām braucām 7 km attālu, aiz Pāces pie *Kaziņiem*. Kopām lopus un saimniekojām kā visi.

Visumā kaimiņu ciems Pāce bija daudz turīgāks, no Anstrupes tikai divas vecsaimniecības, *Mazdeidas* un *Diždeidas*, turēja līdz. Abu saimnieki bija radi.”

L.V.-P.: “Agrāk *Deidās* dzīvojuši divi brāļi Mellenbergi. Sadalot saimniecību, izveidoja *Diždeidas* un *Mazdeidas*.”

I.K.: “*Diždeidās* ieprecējās mans

divi dēli. Viens vārdā Valdis, otra vārdu neatceros. Viens no viņiem miris, otrs esot dzīvs, dakteris Amerikā. Pēc kara nesarakstījāties. Teodora brālis nodibināja kooperāciju Dundagā. *Diždeidās* vēlāk dzīvoja Antons Althābers. Ar divriteni vedu ciema mājām apkārtrakstu. Bet kāpēc *Diždeidas* nav palikušas prātā? Vai viņi kā citādi saņēma?”

L.V.-P.: “*Diķkalnus* Ulmaņa laikos uzcēla *Diždeidu* saimnieks kā kalpu māju. *Diždeidu* saimnieku meita un dēls pirms kara aizbrauca uz Brazīliju par misionāriem. Matildes tante (Matilde Zone, *Mazdeidu* saimnieces māsa), stāstīja, ka *Diždeidu* saimnieks Mellenbergs bijis neapmierināts, jo nepalika, kam atstāt māju.

Matilde man rādīja fotogrāfiju, kurā redzams *Mazdeidu* saimnieku pāris. Saimniece ļoti skaista, saimnieks mazs, klibš arī esot bijis.”

Alnis Auziņš

Autors pateicas par atbalstu raksta tapšanā I. Abajam, A. Gricmanei, I. Krastiņam, M. un I. Puļķiem, V. un M. Tracmaņiem, L. Vilmanei-Pāvelei.

Nobeigums nākamajā numurā

Kreisajā pusē, kur sirds

TAS BIJA TIK SEN!

Sestais izlaidums, 1951. gads

Mēs bijām divas klases, *āčiņi* un *bēčiņi*. Bijām nedaudz pārauguši, bet varbūt sava loma bija pirmās brīvvalsts laikam un pāri gājušajam kamaram?

Vidusskolas laiku atceros kā ļoti darbīgu. Mācījāties labi un teicami, aizrāvāties ar ārpusklasses pasākumiem — dejojām, zīmējām, sportojām. Skolotājs Ernests Kajaks mums lika gan slēpot un slidot, gan nodarboties ar vieglatlētiķu un spēlēt volejbolu. Arī sporta gaitas sāku vidusskolā. Skrēju 800 m, lēcu augstumā. Vēlāk par manu disciplīnu kļuva piecīņa. Piedalījies gan republikas, gan savienības (tolaik pēc krievu valodas parauga teica un rakstīja “Vissavienības”) mēroga sacensībās.

Klases kolektīvs bija lielisks. Nebija svarīgi, vai kājās *tanki* (puszābaki), turklāt katrā kājā no sava pāra, vai maize ietīta aizvakardienas avīzē, mēs visi bijām personības, katra ar savu varēšanu un talantu.

Tanī laikā bija jāliek eksāmeni katru pavasari daudzās mācību priekšmetos. Atceros, mūsu 10.a klase visi nolika uz četri un pieci (toreizējā 5 ballu sistēmā). Taču darījām arī pulku nerātības. Bija skolotāji, kurus gribējām panerrot, bet bija tādi, kurus ļoti cienījām, kā Irma Leja, Anna Grīnberga, Arvīds Penēzis, Klāra Freienberga... Pedagoģija ir īsta māksla, ne visiem tā dodas rokā. Kāpēc citus klausām, kaut viņi ne klie dz, ne baras, bet citus ne? Grūti klājās arī skolotājam Gustavam Veterbergam — *Sulfātam*. Ļoti ziņošs ķīmiķis, bet iemācīt savu priekšmetu mums neprata. Katru stundu bijām kaut kādu palaidību izdomājuši. Piemēram, visa klase sarunā skatīties klases augšējā kreisajā stūrī. Klasē klusums, izsauktie atbild, bet skolotājs neiztur. Vai atkal — visa klase pēc pašu norunāta signāla sāk šņaukt degumus lielos kabatlakatos. Tā kaitinājām skolotāju. Turpretī latviešu valodas skolotājas stundas bija tik aizraujošas, ka reizēm pat nedzirdējām zvanu. Un skolotāja Freienberga nebija vienīgā, kas rakstāma ar lielo burtu. Bet klases audzinātāji mums mainījās vai ik gadu.

Kādu dienu skolā ieradās kāds jauneklis, aizkavējies armijā vai kādos vētīšanas sietos. Pēkšņi dzima ideja mūsu gaumē — lai nepazīstamais jauniešs izliekas par inspektoru (tajā laikā tieši skolā viesojās kādi pārbaudītāji)! Stunda pie jaunas skolotājas (uzvārdu neatceros), jauneklis ieņāk klasē. Mēs visi pieceļamies, puisis apsēžas pēdējā solā. Skolotāja piesārtusi izsauc labāko skolēnu. Bet tas “nezina”. Tā atkal viena stunda pavādīta.

Atsevišķu skolotāju grupu vadīja noskaņojums, dažu skolēnu ieredzēšana un citu neieredzēšana. Skolotāja Anna Kēze mācīja vācu valodu. Ja viņai nebija labs noskaņojums, tad ātri vien varēja izraidīt skolēnu no klases. Arī es gadījos upura lomā. Nezin kāpēc skolotājai nepatika, ka varēju brīvi sarunāties vāciski. Dzejoļus nemācījos, jo mani nekad neizsauca. To pārdzīvoju! Toties krievu valoda gāja smagi. Nezināju alfabētu, nepratu lasīt. Mani klasesbiedri vairāk nekā divus gadus bija mācījušies krievu valodu, kamēr es nebiju Latvijā. Pavasarī eksāmeni. Mani *izvilka* skolotāja Lizete Kalkmane un klasesbiedrene Elga Raude, kas tik labi ar mīmiku prata

teikt priekšā, ka viss pasākums beidzās ar laimīgu vāju trijnieciņu.

Daudz dejojām. Arī valšus, bet tad nāca fokstrola mode. Vēl šodien neizprotu, kāpēc toreiz to nedrīkstēja ne spēlēt, ne deļot. Nu ja, Staļina tētiņam nepatika. Bijām pietiekami spūraini, nākuši no brīvās Latvijas laikiem, un nevarējām apjēgt, ka jādzīvo pavisam citādi. Diemžēl negribot nodarījām pāri skolotājiem, piemēram, nesapošot klasi attiecīgajiem svētkiem, nepieliekot pie sienas lozungu *Staļins ir vērsis savas acis uz mums*. Tad drūmais 1949. gada marta rīts. Uz skolu vairs neatnāca Lelde Vidiņa un Gunārs Ozolpupa.

Laiks gāja. Bijām jauni un nemiera pilni. Grūti bija aprast ar domu, ka jā sāk dzīvot svešā, uzspiestā režīmā.

Aina Pūliņa (agrāk Dzintare),
6. izlaiduma absolvente

MANA KLASĒ Devītais izlaidums (1945 — 1954)

Mēs sākām mācības pilī 3. klasē. Bijām divas paralēlklases. Manu klasi, 3.a, audzināja Teodors Āboltiņš, 3.b — Marija Kupfere. Mūsu audzinātājs bija zīmēšanas un rasēšanas skolotājs. Atceros, ka meitenēm jaunais skolotājs patika, bet viņš daudz slimoja un mūs audzināja tikai vienu gadu. Divus gadus mūs audzināja skolotājs Kārlis Eihlers, 6. un 7. klasē — G. Veterbergs. Viņš ļoti centās mūs sadraudzēt ar ķīmiju, taisīja interesantus eksperimentus, bet ķīmisko elementu tabula daudziem palika tumša bilde.

1949. gadā skolā sāka strādāt jaunā skolotāja Marta Agendūne, kas mūs audzināja 8. klasē. Ļoti priecājamies par jauno skolotāju, bet prieks bija īss, jo viņai bija jāpārņem direktores pienākumi. Mūs atkal audzināja vīrietis — skolotājs Gibzis.

Desmitajā klasē abas paralēlklases apvienoja, un 10. un 11. klasē mūs atkal audzināja M. Agendūne (Kajaka). Savu klasi atceros darbīgu, saliedētu, sportisku, muzikālu, teātri mīlošu un arī pārgalvīgu.

Mācījies 5. vai 6. klasē, bija Oktobra svētki. Kā tādās reizēs parasts, skolas gaitenis bija dekorēts ar sarkaniem karodziņiem. Bet uz dažiem — melni kāškrusti. Sākās pratināšana. Mūs sauca uz skolotāju padomes sēdi, bet neviens neko nezināja. Tomēr kādi okšķeri bija atklājuši, ka vainīgais ir no mūsu klases — Alberts Landmanis. Viņu izslēdza no skolas.

Tad nāca 1949. gada 29. marts. No rīta skolā vairs nebija klasesbiedru Gunāra Zviedra, Jāņa Ostupa, Zigurda Legzdiņa. Zigurds uz visiem laikiem palika Sibīrijas zemē. Gudrs, apdāvināts zēns.

Mūsu skolotāji bija lielas personības, cienījami cilvēki, no kuriem mēs,

daudz mācījāties visai dzīvei. Apbrīnojami bija fizikultūras skolo-

■ 1950. gada vasarā Dundagas sporta laukumā. A. Pūliņa: “Skolotājas Jurševskas vadībā vingrojām ar priekšmetiem un veidojām piramīdas. Centrā redzamās meitenes no kreisās puses Māra Veidnere un Elma Derkevica, kreisajā pāri Aina Dzintare un Daina Blumberga, pa labi Vija Lauva un Zuze Vikštrēma.”

Foto no A. Pūliņas albuma

tāji Eleonora Jurševska un Ernests Kajaks. Es visvairāk gaidīju vingrošanas stundas. Man ļoti patika vingrot rīkos, akrobātiku, volejbols. Skolotāja mācīja mākslas vingrojumus ar lentēm, apliem (pašu taisīti no lazdas koka, tādēļ neregulāri). Neaizmirstami bija fizikultūriešu vakari ar dejām, mākslas vingrojumiem, vingrojumiem rīkos, akrobātiku, piramīdām. Atceros, ka lielie zēni Miervaldis Ceimurs un Maigonis Ameizers mani aiz kājām un rokām iešūpoja un uzmeta gaisā tiltiņā.

Mūsu klasē bija spēcīgas volejbolistes, un skolas meiteņu komandā bija tikai mūsu klases meitenes. 1952. gadā četri skolēni bija iekļauti *Vārpa*s republikas izlases komandā. Zuze Vikštrēma, Velta Likuma, Jānis Paegle un es spēlējām Simferopolē savienības mēroga lauku jaunatnes sacensībās.

Spēcīgi sportisti bija Andris Līdums — volejbolā, vieglatlētikā, Gunārs Ernštreits (Dāvida Ernštreita tēvs). Gunārs beidza filologus un strādāja laikrakstā *Sports* par redaktora vietnieku. Viņš sastādījis grāmatu par mūsu hokejistu sasniegumiem. Gunārs Ostups kļuva par Latvijas čempionu orientēšanās sportā un joprojām

■ 3. a klase, 1946. gads. Vidū audzinātājs Teodors Āboltiņš. Pirmajā rindā pirmā no labās Elma Derkevica (Zadiņa). Otrajā rindā 2. no kreisās Alberts Landmanis, ko vēlāk izslēdza no skolas par pretpadomju darbību. No E.Zadiņas (Derkevicas) albuma.

ir aktīvs orientierists.

Vidusskolas laikā skolotāju M. Kajakas un Annas Grīnbergas režijā iestudējām *Maiju un Pajiu* un *Sūnu ciema zēnus*. Lielas aktrises bija Aina Rūmniece (vēlāk Šleinerē), Mirdza Avotiņa, Dagmāra Strazdiņa, Arnolds Rozenfelds, Andris Līdums. Zēnu un meiteņu ansambli vadīja Rūdolfs Ermanbriks. Viņa un Ernesta Ābola nopelnis bija skolas pūtēju orķestra izveide, tas sāka darboties 1953. gada rudenī. No mūsu klases pūtējos lielo basu pūta Uldis Vasiļevskis.

Bijām un esam draudzīgi. Ļoti grības redzēties un parunāties. Pirmo reizi *salidojām* mūsu izlaiduma 20 gadu jubilejā — 1974. gadā. Nakts nemānot pagāja stāstos, nemaz nemanījām, ka jau pienācis nākamās dienas pusdienlaiks. Toreiz mūsu vidū bija tādi cienījami skolotāji kā Lizete Kalkmane, Lizete Kārklīņa, G. Veterbergs, Vālija Purmale, E. Ābols. Pēc mūsu izlaiduma 45 gadu jubilejas nospriedām, ka jātiekas katru gadu. Tā katrs pa kārtai pie sevis rīko salidojumus. Esam bijuši Carnikavā pie Gunāra Ostupa, Garcimā pie Andra Līduma, Kolkas Ušos pie Lilijas Andersones (tagad Marinska). Mūsu izlaiduma 50 gadu jubilejā satikāmies pils terasē. Bijām septiņpadsmit.

Bet beidzām divdesmit septiņi. Piecu vairs nav starp mums. Gunārs Alksnis ir liels ģenerālis un dzīvo Maskavā. Jānis Bormanis, nopelniem bagāts ceļu darbinieks, mīt Arhangeļskā. Atradām viņu pēc 50 gadiem, bet Uldi Vasiļevski — pēc 45 gadiem. Visu šo laiku viņš pavadījis Ukrainā.

Abas ar Ainu Šleineri turam rūpi par katru. Pateicamies mūsu audzinātājai Martai Kajakai, kas vienmēr ir ar mums kopā!

Savus labākos gadus un draugus atceroties,

Elma Zadiņa (kādreiz Derkevica)

Bijām izsalkuši pēc sporta, teātra, dziesmām

Es atnācu no Puzes uz Dundagas vidusskolas 7. klasi 1949. gada rudenī. Tajā laikā visi bijām vienādi, jo bija pēckara laiks. Kleitām, ko valkājām katru dienu, svētkos uzlikām baltas apkaklītes. Tenisa čības nosmērējām ar zobu pulveri, un ballē tās bija tikpat kā jaunas. Ja, dejojot polku, stiprāk piespēra ar kāju, tad zāle palika baltu pēdu pilna.

Bijām izsalkuši pēc sporta, teātra, dziesmām. Katru gadu mūsu klase iestudēja kādu lugu. Klasē bija meiteņu ansamblis, visi dziedējām korī. Visi nodarbojās ar sportu. Pavasaros 9. maijā bija kara skate, tajā bija jāpiedalās dažādos sporta veidos. 1953. gada pavasarī šajā laikā ziedēja ogulāji un bija zaļa zāle, kad naktī uzkrīta dziļš sniegs. Skati atcēla.

Ziemassvētkiem. Kolhozā par izstrādes dienām neko nemaksāja. Lai sakrātu naudu, mamma lika vest olas un sviestu uz tirgu Ventspilī. Stāvēt tirgū Dundagā man bija kauns. Kavēju skolu un meloju, ka mamma slima. Ja manas gaitas būtu nākušas gaismā, būtu nežēlīgi izsmieta.

Rudeņos braucām uz kolhoziem ņemt kartupeļus veselu mēnesi, tad ēdām *zilo Donavu* — piena zupu ar klimpām.

Beidzot 10. klasi, braucām valējā mašīnā ekskursijā uz Pērses ūdenskrītumu, Staburagu, Cēsīm, Gaiziņu, Siguldu.

Bijām spēcīga klase, cīnījāties par taisnību un pastāvējām par saviem uzskatiem. Tā mūs audzināja skolotāja Kajaka. Par to viņai liels paldies!

Aina Šleinerē (kādreiz Rūmniece),
9. izlaiduma absolvente

1954. gada absolventu salidojumā

Laime? Laime nav vienskaitliniece, Viens pats nav laimīgs. Sanāksim!

Ojārs Vācietis

Ar šādu moto 2004. gada 8. augustā Dundagas pils — bijušās skolas — terasē sapulcējās 1954. gada absolventi, lai atskatītos uz 50 gadiem kopš skolas beigšanas. Diplomus saņēma 27 audzēkņi, dažādi rakstūrā, bet vienoti, saliedēti kolektīvā. Turpmāk viņu dzīves ceļi veidojās atšķirīgi, taču sabiedrība saņēma 27 spilgtas personības un čaklus, rošīgus cilvēkus. Viņu dzīves stāsti, kas salidojuma vakarā skanēja Tautas nama Kamīnu zālē, krāsojās raibi, interesanti, daudzsoļi. Tagad sīkāk par viņiem.

Visspilgtākais gan tiešā, gan pārnestā nozīmē ir mūsu Andris — gudrs, erudīts ķīmiķis. Lielisku stāju, sportisks, apbrīnojami asprātīgu humora izjūtu. Pa karjeras kāpnēm tika līdz celtniecības ministra vietnieka postenim, Rīgas Cementa fabrikas direktors daudzus gadus. Mēs lepojamies ar ģenerāli Gunāru Alksni, kas savu mūžu atdevis militārajai karjerai, pēdējā laikā kalpojis Latvijas vēstniecībā Maskavā par sūtņa padomnieku. Spožu sporta žurnālista karjeru piedzīvoja Gunārs Ernštreits, diemžēl ārstā vainas dēļ agri aizgāja Aizsaulē. Viņa ieceres tagad īsteno dēls Dāvids Latvijas Televīzijā. Arnis kļuva par Rīgas Elektrorūpnīcas galveno inženieri, arī viņa dzīve aprāvās pašā spēku briedumā. Gunārs Ostups, kaut arī augumā ne tāds braulis kā iepriekšējie, taču veiklības, atjautības un izdarības ziņā īsts savas profesijas entuziasts. Ilgus gadus Gunārs ir Latvijas vadošais sportists — orientierists, viņa iegūto kausu un diplomu kaudze ir neaprazstāma un daudzveidīga. Ar izcilām sekmēm pārstāvējis Latviju starptautiskās sacensībās. Tā es varu raksturot savu zēnu, kuri ir patiešām lieliski cilvēki savā dzīvē un attieksmē pret sabiedrību. Te jāmin Uldis, kas pratis tik aizrautīgi strādāt un dzīvot, sagādājot saviem tuvajiem daudz prieka. Arnolds ar savu nebeidzamo interesi par mehānismiem joprojām iepriecina. Jānis pratis ne tikai savu inženiera diplomu likt lietā, bet tagad sekmīgi pārorientēties uz lauksaimniecību, gūstot labas sekmes kartupeļu audzēšanā (zinātniski pamatoti, eksperimentāli). Vistālāk dzīvē aizkļuvis Jānis Bormanis, kas visu mūžu aizvadījis Tāļajos austrumos, strādādam inženiera profesijā un dzīvodams latviskā ģimenē. Arī klases meitenes ir izcīlās profesijas pārstāves. Vispirms jāmin mūsu dundadznieces Elma un Aina, kuras aizrautīgi vada pensionāru sadzīvi. Elma iepriecina mūs ar garda-

■ 1950. gads. Pirms starta. No kreisās Aina Dzintare, Brigita Bizga, Gaida Frīdenberga, Zuze Vikštrēma.

jiem dižraušiem, dāsno pašcepto rudzu maizi un senlaiku paēdienu — pūтели. Aina skrupulozi iedzīlīnājusies pensionāru problēmās un aizrautīgi tās risina. Mēs lepojāmies ar savām skolotājām Mirdzu Piebalgā un Liliju Valdemārpilī. Daudz emocionāli skaistu brīžu sagādājusi mazā Lilija ar savu darbu filologa profesijā, viņa arī

rūpējas par liliju izstādi Dundagas baznīcā, pati prasmīga puķkope būdama. Mūsu meitenes ir lietpratīgas ierēdnes un grāmatvedes, sekretāres un lietvedes; viņas — Biruta, Dzidra, Valija, Velta, Maija, Ausma. Jūrmalnieces Lilija, Valija, Ausma savu dzīvi saistīja ar izteiktām jūras profesijām. Aina kontrolējusi uzņēmumu darbu,

sevišķi piensaimniecībā.

Mūsu skola var lepoties ar šo kolektīvu, savukārt audzēkņi jūt pateicību skolotāju kolektīvam par neatlaidīgu darbu zināšanu sniegšanā un vispusīgā audzināšanā. Runājot par audzināšanas darbu, es kā audzinātāja esmu izjutusi skolēnu vecāku galveno nozīmi audzināšanā. Manu audzēkņu vecāki paši godīgi strādāja, tā rādīdami priekšzīmi bērniem. Vecākos valdīja taisnīgums, godīgums, krietnums, cilvēciskas savstarpējas attiecības, tāpēc skola bija viegli veikt audzināšanas darbu, jo skolēni bija atbildīgi par savu pienākumu.

Mūsu tikšanās bija ļoti sirsnīga, draudzīga, mēs jutāmies jauni. Ieklausījāmies ļoti daudzos un dažādos mūsu pašu dzīves vērtējumos. Tas bagātināja. Doma, ka jātiekas katru gadu, bija visu prātos, jo mūžs virzās uz priekšu strauji. Šķirāties ar domu par jaunu tikšanos.

Marta Kajaka

MŪS GANDRĪZ IZSLĒDZA NO SKOLAS...

Kādreiz darījām arī blēņas. Kad cilvēki vakarā nāca no kino, ko rādīja

Tirgus dienā kā pircēji pie bērniem varētu ierasties gan *Lielās skolas* skolotāji ar direktoru priekšgalā, gan pašvaldības pārstāvji. Cits kaulētos, cits varbūt pārsolītu... Tas būtu mīļi, cilvēciski un prasītu minūtes 15 no pieaugušo dzīves. Ļoti gribētos nākotnē to piedzīvot!

Alnis, Mārtiņa mazdēls

Madaras pasaka starp labākajām

Dundagas vidusskolas 3. b klases skolniece Madara Enzele iekļuvusi to skolēnu vidū, kuru literārās pasakas apkopotas un izdotas *Talsu rajona skolēnu literāro pasaku krājumā*.

Madara: — Skolotāja Vēsma Frišenfelde pateica, ka jāuzraksta pasaka. Uzrakstīju *Annas ceļojumu* — par meiteni, kas apmaldījās mežā. Tad viņai pienāca klāt rūķīši un aizveda uz savu zemi. Beigas ir priecīgas. Rūķīši pārbaudīja, vai meitene ir laba, un aizveda viņu at-

kultūra namā, tad mēs, skolēni, aptinušies ar palagiem, viņus biedējām, tēlodami spokus.

Taču reiz mūs gandrīz izslēdza no skolas. Bijām gatavojušies doties ekskursijā uz Slīteres rezervātu, tas mums bija apsolīts. Pēkšņi skolas vadība paziņoja, ka ekskursijā neiesim, nepaskaidrojot neko sīkāk. Bet bijām jau sacerējušies, mēs, meitenes, uzšuvušas jaunas katūna kleitiņas. Gājām paši uz savu galvu, visa klase. Audzinātājs Arvīds Penēzis palika maksķērēt, izlikdamies, it kā neko nesaprastu. Izstaigājāmies, aizgājām līdz bācai un sēdāmies ēst līdzpaņemtās maizītes. Piepeši atbrauc vieglā mašīna, izkāpj audzinātājs un Izglītības nodaļas vadītājs. Pavēl doties tūlīt atpakaļ. Tajā pašā dienā mums abām ar Laimu Jansonu jāierodas pedagoģiskās padomes sēdē. Varbūt arī būtu izslēguši no skolas, bet mūs izglāba skolotāja Austra Čepeļeva. Viņa uzreiz piezvanīja savam vīram, augsta ranga partijniekam. Viņš tūlīt atbrauca uz skolu un aizlika par mums kādu vārdu. Abas ar Laimu dabūjām tikai neapmierinošu atzīmi uzvedībā.

Rita Zemtiņa (kādreiz Grīnberga), 7. izlaiduma absolvente

vizuālā māksla. Nepatīk matemātika.

Vēsma Frišenfelde: — Vismaz sākumskolā šāds rajona konkurss notika pirmo reizi, piedalīties varēja visi vidusskolas audzēkņi no pirmās līdz divpadsmitajai klasei. No mūsu skolas Madara gan vienīgā aizsūtīja savu darbu. Kāds varbūt noslinkoja, taču sākumskolas audzēkņiem bija attaisnojums — jāpiedalās arī citos konkursos: *Ceļojums uz banānu salu*, kas prasīja kopīgu klašu grupu darbu, konkursā par drošību, kā arī jāveic citi radoši darbi. Madarai ierosināju rakstīt pasaku, jo viņa no pirmās klases prot labi izteikt domas.

Darbs meitenei prasīja piespiešanos. Stundās Madara uzraksta darbus ar nedaudz kļūdām, bet šoreiz lielais apjoms nogurdināja. Nācās vairākkārt pārrakstīt. Īpaši bija jāisina, lai darbs ietilptu vienā lappusē (pēc noteikumiem visiem bija jāraksta ar roku uz līnijlapā). Beigās bija gandarījums.

Alnis Auziņš

Valsts svētki skolā

11. novembrī pasākums bija apmēram 15 minūtes garš. Koris dziedāja dziesmas, direktors teica runu, izskaidroja skolēniem Lāčplēša dienas vēsturi un nozīmi. Tomēr vēl joprojām ir skolēni, kas domā, ka diena tā nosaukta par godu Lāčplēsim.

Īpaši izdevies bija 18. novembra svinīgais pasākums. Skolas koris ar rūpīgi un trāpīgi sagatavotajām dziesmām un dramatiskais kolektīvs radīja vienotu noskaņu. Taču visiespaidīgākā bija vēstures skolotāja Imanta Brusbārža runa, kas aizkustināja teju vai katra skolēna sirdi. Viena no atziņām, kas lika aizdomāties ikkatram, bija: “Latvija esam mēs paši.” Skatuves fonā bija piekarināta izteiksmīga Latvijas karte. To bija veidojuši skolēni skolotājas Sandras Bražes vadībā, dažādām valsts daļām piešķirot tām raksturīgās nokrāsas.

Lai skolēnos audzinātu dzimtenes apziņu, šādi svētki ir nepieciešami. Skola arī cenšas tos padarīt skolēniem tīkamākus un saprotamus.

Una Upīte

Pieredzes apguve...

... Dānijā

Nedēļu novembrī 19 Dundagas vidusskolas skolēni, direktors Uldis Katlaps un skolotāja Sandra Salceviča kārtējo reizi viesojās Dānijā pie ilggadējiem draugiem Skovbo komūnā.

Katrā ciemu reizē skolēni pievērsās

Kāda izlaiduma himna

Še, kur līgo parka koki,
Esmu skolas saitēm siets,
Še ir mana pirmā mīla,
Esmu dzimis dundadznieks.

Tikai parkā, skolas parkā,
Zaļā parkā vēlos būt
Un pie vecās mīļās skolas
Šito dziesmu uzdziedāt.

Citās skolās esot jauki,
Daždažādas paražas,
Bet par Dundagu nevienas,
Nav nevienas pārakas.

Sveika, skola, dzīvo tālāk,
Manu laimi pašķir tu,
Lai ar nākošādu citi
Ņem no mūsu piemēru.

Lūdzam atsaukties absolventus!
Kura gadagājuma vidusskolas beidzēji sacerēja šo dzejoli?

Apkopoja Alnis Auziņš

Pa zaļu pat vēl zaļāks

Kas jauns skolā?

Septembrī skolēni vēlēja savu parlamentu. To veido prezidents, viceprezidents, sekretārs un šādi ministri: noformēšanas un reklāmas, bērnu tiesību un aizsardzības, izglītības, finanšu, ārlietu un sporta ministrs. Katra ministra — 12. klases skolēna — darbībai līdz Ziemassvētkiem seko apmācāmais, kas pārņems ministra pienākumus pēc ziemas brīvdienām. Tas tāpēc, lai *divpadsmitie* otrajā mācību pusgadā varētu pilnībā nodoties mācībām. No jaunā gada līdzšinējās prezidentes Zandas Neparkes vietā stāsies Dita Vinovska.

14. oktobrī bērnu tiesību un aizsardzības ministri rīkoja viktorīnu par bērnu tiesībām *Bērnam droša pasaule*. Tās mērķis bija sniegt dziļāku izpratni par bērnu tiesībām un pienākumiem, attīstīt prasmi ieklausīties, sadarboties. Novembrī parlaments gatavojās braucienam uz Dāniju. Un mēneša beigās ieplānotajam anekdošu un humora šovam *Zvaigzne Nr. 1*.

Joprojām ir iecere izdot skolas avīzi *Kēķis*, kuras redaktore ir Lelde Dēvita. Šajā mācību gadā vēl nav iznācis neviens avīzes numurs — tāpēc, ka lielākā daļa korespondentu ir 12. klases skolēnu. Lelde teica, ka pienākumos tiks ievadīti jaunāko klašu skolēni, lai avīze netraucētu eksāmeniem un eksāmeni — avīzei.

Una Upīte

Mārtiņi Mazajā skolā

Daudzus gadus sākumskolā svin visas latviešu gadskārtu ieražas. Tā kā kupliem svētkiem krietni jāgatavojas, tad pēdējos gados rudens svētki notiek Mārtiņos.

Nu jau to var saukt par mūsu *Mazās skolas* ieražu: 10. novembrī mācību stundu garums saīsināts. Tad sākas svētki. Pirmajā daļā — Mārtiņdienas pasākums. Šajā reizē viss sākas ar cieņīgiem. Saimniece un Čigāniete (5. klases skolniece Maija Bumbiere un Krista Nikolajeva) kopā ar Kaķi (ceturtklasnieks Henrijs Bernāns) gan stāsta par Mārtiņu tradīcijām, gan iesaista bērnus rotaļās, mīklu minēšanā, dziedāšanā. Kaķis vairākkārt apstaigā klātesošos un vēlīgi ļauj pataustīt balto astes galu — tad taustītājam būšot lai-

■ Mārtiņbērni Mazajā skolā

Ivara Šleineru foto

riekstiņiem utt. nopērkamas arī grāmatzīmes, krāsaini akmentiņi, uz koka paliktņīša uztupināti čiekuri. Vienu tādū nopērku. Tā kā iepriekš skolotājas man pačukstējušas, ka te kā īstā tirgū jākaulējas, es arī to lūkoju. Tik nesanāk, jo nosauktajai cenai pārdevējs ātri piekrit. Tirgus nobeigumā tie, kam vairāk pārdodamo mantu palicis, cenas atlaiž pavisam ievērojami.

Pircēju lomā patīkami redzēt skolotājas, virtuves darbinieces, kādu mammu un vecmāmiņu. Citugad esot bijuši arī daži pircēji no *Lielās skolas*.

Domāju, ka tā ir skaista, tikai pagaidām līdz galam neizmantota iespēja.

Ne no maizes vien

ARNIS, KAS VEICINA VĀRĪŠANOS

Ceturtdien, 4. novembrī, pils mazajā zālē atklājām latvieša Arņa Šablovskā un šveicietes Ērikas Sauteres fotogrāfiju izstādi *Mēs Eiropā, bet Āfrikā...*? Apmēram 40 klātesošajiem bija iespējams iztaujāt Arni un dzirdēt pārdomas rosinošas atbildes. Nekavēšos pie izstādes — kas gribēja, to apskatīja. Piedāvāju sarunu ar publicistu Arni Šablovski — kristietī, kas atvērts visam labajam, asprātīgu brīvdomātāju, cilvēku, kas apbrīnojami saskaņo vārdus un darbus.

— Kurp virzās Latvija?

— Eiropas un pasaules egoistiskā loģikā. Cenšamies iekļauties superstruktūrās. Līdztekus derīgajam nāk līdzī arī ne tik labais. Mans paziņa šveicietis Kurts Sauters, izdāļājis nabagiem visu savu ievērojamo bagātību, bēg prom no psiholoģiskā cietuma, kas valda samērā bagātās zemēs. Tur dzīvo pārtikuši cilvēki, kam nepietiek laika ne sev, ne saviem bērniem. Viņi ir sasnieguši materiālo nodrošinātību, bet nav laimīgi, piepildīti, jo pieņēmuši iekšējā cietuma noteikumus. Cilvēki, kam trūkst gara harmonijas, bieži vien izvēlas narkotikas, alkoholu, partneru maiņu...

No otras puses, Eiropai ir svarīga Austrumeiropas ciešanu pieredze. Mums vēl ir cerība, ja, paši sevi cienot, uzkrāto vērtību paliekas liksim lietā. Tā varam līdzēt ne tikai paši sev, bet arī samērā bagātajai un patrulajai pārējai Eiropai.

Diemžēl līdz šim mums neizdodas sapost pašiem savas mājas. Pirms kāda laika biju Latgalē un uzrakstīju par tur pieredzēto diezgan niknu rakstu.

Ziedonis literatūrā filozofēja par garaini. Mums nav garīgās vārīšanās veicinātāju. Divdesmitajos, trīsdesmitajos gados vismaz baznīca Latgalē iestājās par saviem iedzīvotājiem. Toreiz bija tādi vīri kā Francis Trasūns, Jāzeps Rancāns. Man šķiet, ka tagad mazāk. Man sāp, ka baznīcā veidojas PR (sabiedriskās attiecības) un tās viņai tik ļoti rūp, ka baznīcu pārlieku interesē nodokļu atlaides. Labi, par visām pasaules spēlēm neņemam spriest, kaut kas varbūt ir vajadzīgs, bet kā paliek ar dzīvo baznīcu? Tas skar visu Latviju, bet Latgalē to izjutu un sajutu daudz saasinātāk.

Es pat neapgalvoju, ka visiem pārmaiņu vējiem katrā ziņā jāpūš no baznīcas, bet nav sāpes vertikalizēšanas. Kādām ir jāierauga un jāsauc lietas

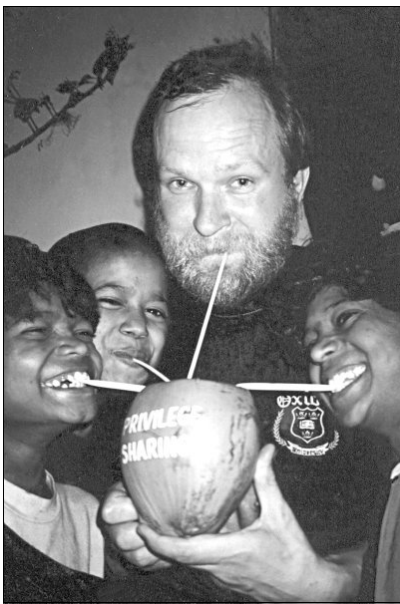
...pamanīt Dieva vēstuli, ko saņem kā pretilm nākošu dzērāju, narkomānu, pamestu bērnu...

īstajos vārdos! Turklāt nevis negatīvās žurnālistikas vīzē, bet gudri analizējot, neizmirstot arī sirdi. Kas notiek ar nāciju, kāpēc? To nevar veikt kā pasūtījuma darbu, jo tad netver procesus kopumā, netver vienkāršo cilvēku. Skaidrs, ka lielajā žurnālistikā naudas un grupējumu āža kāja lien ārā. Varbūt reizēm arī izgaismojas kādas problēmas, bet ievirze ir uzbāzīga — tev par katru cenu liek nopirkt aviāzi vai žurnālu!

— Tu uzsver vajadzību pēc mazaizēm preses izdevumiem.

— Tas ir svarīgi. Tu veido *Dundadznieku*, es kaut ko līdzīgu daru savā pašvaldībā. Šādi izdevumi rosina cilvēkus apzināties to, kas notiek pašu mājās, savu vērtību, pārdomāt savu tuvāko pagātni un tagadni. Mums kopumā trūkst garīgā strāvājuma, jo te pat uz vietas nav sakrāts. Ja to sāktu apzināties, tad arī valsts mērogā varē-

tu kaut kas mainīties. Cerība paliek uz laukiem, uz vietējiem cilvēkiem, kam

■ Arnis Šablovskis ar bērniem Indijā. Foto no A. Šablovskā grāmatas *Mīlestības pieskāriens*

ir saikne ar zemi.

— Pastāsti par saviem ceļojumiem! Pirms Āfrikas tu biji Indijā, Mātes Terēzes vietās. Pats strādāji par brīvprātīgo, palīdzēji grūtdieņiem. Tad par to uzrakstīji grāmatu.

— Grāmata par Indijas ceļojumu man nozīmēja atbrīvošanos. Bet pilnīgi brīvs no tā nebiju. Katra tikšanās ar cilvēkiem atrauj šo nervu vaļā. Tas ir labi.

Mātes Terēzes personība ir vienkārša. Manuprāt, ja kristietība nākotnē ir iespējama, tad tikai tāda, kā to saprata un īstenoja Māte Terēze.

— Mīlestības prakse, praktiskā mīlestība.

— Jā. Tie ir augļi. Arī pirms 700 — 800 gadiem šķita, ka baznīca ir sevi izsmēlusi, bet nāca Francisks, viens *idiots* ar atvērtu sirdi pret visiem, un lielā mērā caur viņu baznīca turpinājās.

Ar Māti Terēzi ir līdzīgi. Žēl, ka Amerikas un Rietumeiropas kontekstā Mātes Terēzes garīgums un dzīvesveids pēc būtības ir grūti saprotams. Pat tie, kas sevi sauc ar kristiešiem, ir pilni ar Rietumeiropas racionalitāti, aizvien vairāk arī Latvijā. Nav cilvēkiem tiešas atkarības no Dieva.

— Kas prasa pretējo — sirds atvērtību...

— Jā gan. Līdzcīvēkus nepārliecina arī gari sprediķi un daudz gudru grāmatu. Pārliecina līdzcīvēki, kas patiesi iemieso sevi to, par ko runā. Šādiem cilvēkiem runas nav galvenais. Māti Terēzi pat vajadzēja piespiest runāt, viņai bija atvērtas acis pret grūtdieņiem, lai viņu dzīvi padarītu kaut par kriptiņu labāku. Princips ir ļoti vienkāršs.

Mātei Terēzei viena atslēdzina ir Svētais Vakarēdiens, otra — pamanīt Dieva vēstuli, ko saņem kā pretilm nākošu dzērāju, narkomānu, pamestu bērnu... Tik praktiski. Abas lietas kopā veido gara sāli.

Protams, ir jau līdzīgas ievirzes cilvēki arī citur, varbūt ne tādā mērogā, bet ir. Arī Latvijā.

— Un Āfrikas pieredze?

— Pirms diviem gadiem mēnesi

pavadīju Kenijā. Iekļuvi citā realitātē. Tas, ko baltais cilvēks nodarījis melnajam kontinentam, nav aptverams! Tieši tāpēc ar balto cilvēku notiek tas, kas ar viņu pašlaik notiek. Viņš var būt bagāts, bet ir zaudējis sajēgu par harmoniju. Viņš nodarījis tik daudz sāpju daudzām kultūrām, ne tikai Āfrikā. Pēc Āfrikas apceļošanas mana pārliecība vairojās: lielle naudas apjomi ASV un arī ne tik nabadzīgajā Eiropas Savienībā, superfondi, kam mēs arī rakstām palīdzības lūgumus, galu galā tā nauda, ko sauc par starta kapitālu, — vai tā ir tikai ar godīgu darbu iegūta? Kaut kas ir nācis no izlaupītajām zemēm. Daudzi uzskata, ka ekonomiskā kolonizācija joprojām turpinās.

Man kā politikā neiesaistītam cilvēkam tas ir ētikas jautājums: ja mana zeme arī barojas no galda, kur šis tas nav gluži godīgi sarūpēts, un ja šīs zemes cilvēki aizver visas maņas un paziņo, ka ir pilnīgi vienaldzīgi, no kurienes tas viss ir nācis, tad man šķiet, ka ļaunums, kas pielipis pie šādi tapušas naudas, pāriet arī uz mums. Tas mazinātos, ja manas zemes politiķis būtu ar atvērtām acīm. Ja manas zemes politiķim sāpētu pasaules kopsakarības. Tad varbūt tiešām naivie cilvēki no Austrumeiropas sāktu apelēt pie jaunām ētiskām vērtībām, jaunām tādā nozīmē, ka Eiropas kontekstā zudušām. Tad Dievs droši vien spētu šādu attieksmi ņemt vērā un noskalot ļauno. Bet, ja mēs dzīvojam tālāk ar vienaldzību, tad ļaunums, pat sava veida lāsts, vismaz daļēji pāriet uz mums un turpinās.

Baltais cilvēks ar visām savām ziņu aģentūrām dzīvo nožēlojami ierobežotā informatīvā telpā. Indija un Āfrika mūs interesē tad, ja tur bumba uzspers gaisā. Ja vardarbīgi nomainās režīms. Vēl drusku mūs saista dzīvnieki. Viss! Bet kas tur notiek ar cilvēkiem? Mēs dzīvojam uz vienas planētas, kas kļuvusi tik mazai! Nē, tas mūs neinteresē. Tas arī noved pie kara kataklizmām un novedīs vēl. Gluži tāpat egoistisks indivīds neglābjami sastopas ar nopietnām grūtībām savā dzīvē, tas pats notiek ar egoistisku sabiedrību. Tas virza pretī samezģojumiem.

Pasaules mikroklimats ir trausls. Gan Amerikai, gan Rietumeiropai vajadzīga cita domāšana. Vai mazās tautas nevarētu uzkrāt savu īpašo pieredzi? Visu pakārtojot tikai patēriņam, mēs ejam ekoloģiskā muklajā.

■ Tiekoties ar dundadzniekiem izstādes atklāšanā.

Guntas Abajas foto

Agrāk to nojautu, bet, aizbraucot tālāk no Latvijas, es to sapratu skaidri.

— Kur tu ar Āfrikas izstādi jau esi bijis?

— Liepājā (Liepājas domes sociālais dienests apmaksāja fotogrāfijas), Kuldīgā, Tukumā. Ir vēl citi piedāvājumi. (Vienojamies, ka tūlīt pēc Āfrikas izstādes mūsu pili būs skatāmi Kurta Sautera savdabīgie darbi. — A.A.)

— Vai tev padomā atkal ceļot?

— Kamēr nesakrīt daži svarīgi apstākļi, arī finanšu iespējas, tikmēr daru ko citu. Veltu laiku savai mātei un savam Tumes pagastam, kur līdzdarbojos vietējā avīzē. Jāraugās, lai ceļojumi neizvērstos par mana egoisma izpausmi.

Lielpilsētās arī ir kaut kādas kustības, bet tās pa lielai daļai ir Rietumzemju dzegužu iedētās olas.

Kad tiekos ar cilvēkiem, kā tagad Dundagā, tad it kā atmaksāju parādu. Saviem atbalstītājiem teicu, ka mans mērķis ir būt pār tiltu, piemēram, starp Āfriku un Latviju. Esmu pat mazliet pārsteigts, ka Latvijā ir visai liela interese. Mūsu sabiedrība tomēr nav vēl uzaudzējusi pārāk biezu egoisma ādu.

Katra kultūra sevi pazīst uz citas kultūras fona. Savu stāvokli, garīgo situāciju. Turklāt reizēm, jo tālāka zeme, jo labāk ieraugāms. Saskatīt vitalitāti Indijas vai Āfrikas iedzīvotāja sejā...

Ja Latvijā būtu brīva sabiedrība (par ko šaubos), tad mēs gribētu iekļauties nevis Eiropā, bet pasaulē. Tas nozīmētu būt atvērtiem pret pasauli notiekošo un līdz ar to gudri veidot savas nācijas stratēģiju. Galu galā varbūt pēc gadiem divdesmit pasaules līdere būs Ķīna, nevis Amerika.

Nebūsim vergi savās dvēselēs! Diemžēl izskatās, ka ar naudu visu var nopirkt. Atliek kādai varenai valstij kaut ko piedraudēt, kaut ko pasolīt, un mēs jau dancojam.

— Gribētos no tevis dzirdēt ko mundrinošu beigām!

— Nepārprotami vajadzīga garīga atjaunotne. Es sākumu saskatu personību līmenī. Vienkāršā vidē, laukos, tālāk no lielajiem centriem. Lielpilsētās arī ir kaut kādas kustības, bet tās pa lielai daļai ir Rietumzemju dzegužu iedētās olas. Savulaik ar brāļu draudzēm bija citādi, to vadītāji kļuva par īsteniem latviešiem. Kaut kam līdzīgam būtu jāsaķemas tagad. Atjaunotnei. Baznīcā cilvēku vidū. Vajadzība ir liela. Pēc kaut kā tāda, kas nav aprobežots un trāpa vienkāršam cilvē-

Futbols
kolonijā

Kur var spēlēt futbolu? Protams, pagalmā (kur parasti tik daudz logu visapkārt!), skolas stadionā un... kā izrādās, arī *kolonijā* jeb, precīzi izsakoties, Cēsu audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem. Tur 7. novembrī draudzības spēlē ar ieslodzītajiem tikās dundadznieki: Pēteris Aukmanis, Kaspars Fogels, Kristaps Krūziņš, Kristaps Mežzīle, Andris Skarbinieks, Jānis Skarbinieks, Oskars Skarbinieks, Uldis Tīdemanis, Ingus Valciņš un spēljošais treneris Silvis Sāmītis.

Ir mums puīši, kas itin kā žonglē uz atļautā — neatļautā robežas, kur vienā pusē ir tas, par ko likums soda. Šoreiz nerunāsim par iemesliem, kas jauniesus novirza uz slidena ceļa, bet gan par kādu ideju un tās īstenošanu.

Alfa Auziņa ierosināja vairākiem puīšiem, vispirms jau Ingum Valciņam, apsvērt priekšlikumu — doties neparastā ekskursijā uz Cēsu audzināšanas iestādi nepilngadīgajiem. Zēni piekrita. Protams, *kolonijā* nav Sīgulta, kur var nokļūt ikviens jebkurā laikā, ja tikai ir nauda. Šajā gadījumā brauciens bija jāsaķēp. Nav tā, ka slēgtā iestādē ciemiņus vispār neuzņem, tomēr šāda viesošana drīzāk ir izņēmums. Par laimi, mūsu luterāņu draudzes mācītājam Armandam Klāvam labs paziņa ir Cēsu *kolonijas* kapelāns Juris Jeršovs. Vajadzēja izpildīt tikai vienu cēsnieku ierosinājumu — sagatavoties draudzības spēlei futbolā, kas būtu savdabīgs ciemakukulis no mūsējo puses.

Silvis Sāmītis labprāt uzņēmās spēljošā trenera pienākumus. Gandrīz mēnesi diendienā apmēram divas Dundagas ašāko zēnu trenējās lielajai sacīkstei. Novembra sākumā notika brauciens, par kura sekmīgu norisi līdztekus nosauktajiem cilvēkiem liels paldies sakāms Tālim Frišēnfeldam, Ivaram Petrovicam un Naurim Freimūtam.

Ar puīšiem tikos tūlīt pēc neparastā ceļojuma. Futbolisti labprāt piekrita sarunai, lai gan nebija pārāk runīgi. Galvenā atziņa bija pilnīgi skaidra gan no skopajiem vārdiem, gan nepārprotamās galvas purināšanas. Lai kāda reizēm šķiet dzīve šeit, tomēr brīvībā ir daudz, daudz labāk. Līdz ar to ļoti jācenšas likuma novilkto svītru nepārkāpt. Puīši gan tikai nedaudz bija sajutuši *kolonijas* gaisotni — kamēr nokļuvuši līdz futbolam laukumam, tomēr dzeloņstiepli ierobežotā teritorijā un skopā vārdu pārmaiņa uz rezervistu soliņa ar *kolonijas izlases* spēlētājiem bija atstājusi neizdzēšamu iespaidu.

Zēniem izveidojusies laba saskaņa ar kapelānu Juri. Dažs labs varbūt pirmo reizi aizdomājies par Dievu un patiesībā — pats par sevi. Septītās klases audzēknis Kristaps Krūziņš lūdz *Dundadzniekā* nodrukāt visu braucēju vārdus: — Gribu, lai visi skolā ziņa, ka mēs braucām, lai ikviens varētu pienākt klāt un man pajautāt, ko es tur redēju un izjutu. Labprāt izstāstīšu.

Futbolā mūsējie diezgan pamatīgi zaudēja. Pretī gan stājās ilgi saspēlējusies divdesmitgadīgu puīšu izlase. Taču ieguvums neapšaubāmi ir krietni lielāks.

Ar patiku zēni atcerējās ciemošanos pie kapelāna viņa lauku mājās, rosinošas pārrunas, arī pirts baudīšanu un peldēšanos diķī. Daži pat grāsās braukt pie Jura vēl — pamakšķērēt.

Alnis Auziņš

Alnis Auziņš

Raibs kā dzeņa vēders

Filmas pirmizrāde

Piektdien, 26. oktobrī, Slīteres nacionāla parka darbinieka Jura Janova *Goblejas* bija pārvērtušās par mājas kinozāli. Gandrīz pussimts cilvēku kupls interesentu pulciņš piedalījās Elmāra Pēterhofa, Aivara Freimaņa un Ingmāra Freimaņa dokumentālās filmas pirmizrādē.

Filmas pamatā ir patiesi notikums, ar salauztu spārnu. Rīgas lietpratēji paziņoja, ka spārnu nevar glābt, tas jāamputē. Aija pa to laiku Stārķi jau bija iemīļusī un tam nepiekrita. Divas ziemas putns mitinājās *Kurčos*, bijušajā

stacijas kases telpā. Spārns tomēr veiksmīgi sadzija, un tagad Stārķis ne vien lido, bet ir arī *precējies* un laimīgs ģimenes tēvs. Turklāt mājo turpat līdzās *Kurču* vecās stacijas ēkai.

Filmas ieceres autors un arī operators ir Elmārs Pēterhofs, aizkadrā skan izcilā kinodokumentālista Aivara Freimaņa balss. Filmas montāžā roku pielicis arī A. Freimaņa mazdēls Ingmārs.

Filma ir lietišķa, ar zinātnisku ievirzi un reizē emocionāla. Īpaši veiksmīga šķiet filmas autoru prasme pavisam nedaudzos kadros vai dažos teikumos panākt lielu emocionālu un arī satura pie-

pildījumu. Tāds ir mazbānīša skrējienis lentes sākumā un daži Aivara Freimaņa stāstījuma teikumi par A. Deksnas pašas neparasto mūža gājumu. Tā ir, ka reizēm daži trāpīgi otas triepieni ir iespaidīgāki un vairāk iegulstas atmiņā nekā plaši apcerējumi.

Pēc filmas mājas gaisotnē ciemiņi apmainījās domām, uzklāusīja filmas autoru atziņas. Daudz interesanta par gājputnu dzīvi paguva pastāstīt Elmārs Pēterhofs, piemēram, par eksperimentu, kas veikts ar stārķiem pirms rudens pārlidojuma. Tā kā pēc zinātnieku hipotēzes stārķiem nonākt *īstajā siltajā*

zemē palīdz saule (lēņķis pie horizonta), tad atsevišķus stārķus kādu rudeni aizkavēja. Izlidojot no savas ziemeļu dzimtenes dažus mēnešus vēlāk, viņi tiešām nonākuši pavisam citā zemē.

Jācer, ka nepilnu pusstundu garā filma ar laiku būs pieejama ne tikai Šlīteres bākas apmeklētājiem, bet arī plašākai publikai, piemēram, TV skatītājiem. Paldies visiem filmas veidotājiem un pirmizrādes rīkotājiem! Vienīgi žel, ka nebija ieradies pats galvenās lomas izpildītājs. Viņam komandējums siltajās zemēs.

Alnis Auziņš

Meklējam dižakmeni

Ir 25. oktobris. Sācies skolēnu brīvlaiks. Tas ir īstais brīdis, lai tuvāk iepazītu dzimto zemi. Šoreiz Dundagas vidusskolas jaunie vides pētnieki kopā ar Ances pamatskolas skolēniem dodas meklēt Upsīšu dižakmeni.

Kopā esam 24, no tiem 10 ančiņi. Ar autobusu Talsi — Vidale aizbraucam līdz gala pieturai. Tālākais ceļojums veicams kājām. Diena ir stipri miglaina, grūti saskatīt pat tuvējās mājas, kur nu vēl Vidali kopumā. Sadalāmies 2 grupās, lai noskaidrotu, kura vērīgākā. Uzdevums: pamanīt 1) ceļmalā un tuvākajā apkārtnē augošos augus, 2) rāpojošus, lidojošus, skrejošus u. c. dzīvnie-

kus, 3) logu ailu daudzveidību ceļa tuvumā esošajās ēkās.

Pirmos 3 km ejam pa grantēto ceļu, pēc tam turpinām pa meža ceļu. Kad paejam garām *Upsīšu* mājām, ceļš pārvēršas par slapjām, agrākos gados traktora iebrauktām sliedēm. Neizdodas saglabāt sausos apavus un bikšu galus. Akmens meklējams ceļa labajā pusē ne tālāk kā 500 m no mājām. Kur tas paslēpies? Sadalāmies nelielās grupiņās un ķemmējam apkārtni, mierinot sevi ar domu, ka tik lielu milzeni noteikti atradīsim. Pirmā to pamana Ances skolotāja Selga Puriņa. Akmens atrodas bērzu birzī, tā tuvumā tikai viena egle. Akmens garenass virziens ir ZR — DA. Aizsargājamo dabas objektu sarakstā ak-

mens reģistrēts kā laukakmens ar iekalama pēdām. To dēvē arī par Rūnu akmeni, jo uz tā it kā redzamas apstrādes pēdas un senas rakstu zīmes. Mēs gan neko tādu neieraugām, jo akmens ir apaudzis zaļām sūnām. Ar lielo laukakmeni saistīti nostāsti un notikumi. Lai ka posmā pirms 13. gs., kad Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī saimniekoja kuršu un skandināvu jūrasbraucēji, Kolkasraga piekrastē pietāja ne viens vien kuģis no Zviedrijas pilsētas Upsalas. Varbūt lielais akmens un māju vārds *Upsītes* glabā iezīmes no aizjūras Upsalas? Pirms aptuveni 1000 gadiem Upsala bija viens no mitoloģiskā Odina kulta centriem. Saskaņā ar šī kulta prasībām cīņā kritušu varoni sadedzināja un pelnus apraka. Virs kapavietas uzstādīja lielu upurakmeni, kas balstījās uz diviem mazākiem. Upsīšu akmens uzstā-

dīts tieši tā. Gribi tici, gribi — nē.

Akmens garenass virzienā atrodas Ažu stāvakmens, bet šķersass virzienā — Vandzenes Lielais akmens. Pagājušā gadsimta 60. gados akmens augšpusē esot iekalta 2,5 m gara un 10 cm dziļa rieva, lai akmeni pārplēstu un aizvestu pieminekļa kalšanai. Mežzinis to neesot pieļāvis.

Mērām milzīgo akmeni. Tā virszemes augstums — 2,7 m, garums — 6 m, platums — 4,5 m, apkārtmērs — 15,6 m. Kad esam tikuši galā ar milzeni, pievēršamies apkārtnē. Noskaidrojam, ka virs galvas ir pilnīgi apmācies, debesis aizsedz zemie slāņu mākoņi. Pārbaudām, cik vērīgi esam bijuši pa ceļam. Cik daudz augu pamanīti! Dažs brīnās par savu skolasbiedreņu plašajām zināšanām botānikā, izdzirdot tādus vārdus kā zeltene, dzelzene vai lēdzerkste. Re-

dzēti arī dažādi putni un sīki dzīvnieciņi. Vairums negrib piekrist, ka redzēta lapsa, jo to noteikti būtu pamanījuši visi. Taisni neticami, cik nedaudzajām ēkām bijuši dažādi logi — 7 veidi.

Nedaudz iestiprinājušies, dodamies atceļā līdz Zilo kalnu kraujai. Šķērsojam upīti un rāpjamies Gavilkalnā, kas kādreiz bijusi slavena zaļumballu vieta. Tagad par seno godību atgādina vien vientulīgs elektrības stabs. Danču placī saaugušas jaunās eglītes, bet turpat blakus omulīgu dubļu vannu ierīkojušas mežacūkas. Atpūšamies, padzeramies karstu tēju un atgriežamies Vidālē. Paldies Ilzei Petrovicai, kas speciāli mums atsūtīja autobusu. Īsā rudens diena galā, bet plānojam jau nākamo pārgājieni — pa Ances apkārtni.

Lienīte Iesalniece

Šahs Krūziņos

Trešdien, 17. novembrī, viesu namā *Krūziņi* pirmo reizi iemājoja šaha gars. Atsaucoties īpašnieces *Drosmas Greiško* laipnajam uzaicinājumam, jaunās ēkas konferenču zālē septiņi Dundagas jaunie šahisti uzņēma septiņus Kuldiģas šaha skolas audzēkņus.

Pirms sacensībām roku viens otram paspieda divi Gunāri — Laicāna kungs un kuldiģdznieku treneris Gunārs Grīnerts. Mēs saņemām bukletus par Kuldiģas rajonu, bet visi šahisti no mūsu pašvaldības vadītāja — skaistas pildspalvas ar Dundagas simboliku.

Tad sākās kvalifikācijas sacensību otrais aplis. Pirmajā katras komandas dalībnieki bija spēkojušies sava starpā

sporta klases normu. Raivim 8 punkti deva 5. vietu (trešais labākais no mūsējiem), Mārcim 7 punkti — septīto. Tikai puspunkta pietrūka Raivja vecākajam brālim Didzim līdz kārotajai 3. sporta klasei — 8,5 punkti deva ceturto vietu (otrs labākais no mūsējiem). 7,5 punktus iespēja Arnis Sirkels, savukārt Pabērzu dinastijas jaunāka brāļa Edgara 4 punkti nozīmē vienu: Edgaram jāmacās nesteigties! Iespējas uzlabot sniegumu ir lielas. Diemžēl tā saucamais šaha aklums liedza pie punktiem kļūt Edijam Tropiņam, kurš uzdevumu risināšanā neatpaliek no pārējiem. Lai gan sacīkstēm nebija komandcīņas ievirzes, tomēr neoficiālajā vērtējumā dundadznieki izrādījās nedaudz pārāki. Divi labākie dundadznieki kā balvu ieguva tiesības 11. decembrī draudzības mačā sacensties ar

■ Pirmais no kreisās turnīra uzvarētājs Jurģis Remess.

Autora foto

(sk. iepriekšējo *Dundadznieku*). Tagad šiem rezultātiem pieskaitīja *Krūziņos* iespēto. Vairākus Kuldiģas un Dundagas šahistus īpaši saistīja izredzes iegūt sporta klases. Tie, kam pēc pirmā apla bija lielāks punktu pūrs, savas izdevības nepalaida vējā. Jurģis Remess apliecināja, ka pašlaik ir nedaudz pārāk par saviem šaha cīņu biedriem, un kā pirmais no mūsu jaunajiem šahistiem ļoti pārliecinoši izpildīja trešās sporta klases normu. Turklāt iegūtie 11 punkti no 13 iespējamajiem Jurģim ļāva uzvarēt kopvērtējumā. Apsveicu Jurģi, kā arī Raivi Pabērzu un Mārci Freivertu, kas ar uzviju izpildīja 4.

kolciniekiem, trešais labākais, Raivis, būs rezervists.

Šaha cīņu pārtraukumā melnbaltā galdiņa bruņinieki baudīja ļoti gardu maltīti, ko uzsauca mūsu pašvaldības vadītājs. Nedaudz paguvu viesus iepazīstināt ar pagasta centru, un šķiet, ka Dundaga ciemiņiem palika labā atmiņā.

Kuldiģdznieki uzaicināja mūs uz kvalifikācijas sacensībām ziemas brīvlaikā. Atliek cītīgi trenēties! Bet Drosmai liels paldies par jauko ierosinājumu un atbalstu šaha domai. Ceram sadarboties arī nākotnē.

Alnis Auziņš

Volejbolisti uzvar

Dundagas vidusskolas skolēni novembrī piedalījās Valsts Jaunatnes sporta centra volejbola meistarsacīkšu finālā. Pirmo vietu 5. klašu zēnu grupā izcīnīja mūsējie: Nauris Apškrūms, Jānis Dambergs, Ēriks Feldentāls, Emīls Petrovics, Mārtiņš Šenbergs, Toms Šepte un Roberts Viksna. Apsveicam zēnus un treneri Unu Silu!

Una Upīte

Sacenšas novusisti

No novembra katru trešdienu pirmsskolas izglītības iestādes *Kurzemīte* telpās sacenšas novusisti. Dalībnieki četrās kārtās noskaidros pagasta labākos spēlētājus, kas pārstāvēs mūsu pagastu rajona pašvaldību sacensībās 2005. gadā.

Labākie kļūs zināmi nākamā gada februāra beigās. Novembra beigās noslēdzās turnīra pirmā kārtā. Pārliecinoši pirmajā vietā bez neviena zaudējuma izvirzījies Jānis Cīrvelis, tālākajās — Ē. un I. Blumbergi. Vīru sabiedrībā ļoti sekmīgi cīnās divas dāmas. Gan Sandrai Kokorevičai, gan Guntrai Dzilei zaudējis ne viens vien stiprā dzimuma pārstāvis.

Izstāde pagasta bibliotēkā

25. novembrī bibliotēkā atklāja Santas Almanes Adventa vainagu un Ziemassvētku rotājumu izstādi.

Izstāde, kurā bija redzami apmēram 40 no dažādiem materiāliem darinātu darbu, bija īpaša. Santa ar saviem rotājumiem pirmo reizi kuplināja bibliotēkas telpas. Vainagus, sveces, pusemēšus utt. varēja arī iegādāties, un jau pirmajās minūtēs pieteicās daudz pircēju. Santa pirms dažiem gadiem mācījās floristikas kursos Talsos un aizrāvusies ar šo nodarbi. Viens Ziemassvētku rotājums prasa vismaz trīs stundas neatlaidīga darba. Eglu un priežu čiekuri, skuja, sveces — tie tikai daž, vieglāk pamanāmie materiāli.

Paldies Inai Eihlerei par izstādes iecerī! Gaidīsim Santas darbus turpmāk arī ierastajā Ziemassvētku izstādē — tirdziņā pilī.

A.A.

Decembrī

Līdz 10. X pils mazajā zālē apskatāma izstāde *Dundaga pirms 10 gadiem* (materiāli no Gunāra Laicāna albuma) 16. X plkst. 12.00 pilī izstādes un Ziemassvētku tirdziņa *Pats savām rokām* atklāšana. Aicinām pieteikties pa tālr. 3237859 vai 9141121 17. X plkst. 17.00 Lielās egles iedegšana 31. X pilī Jaungada nakts balle — karnevāls. Spēlē *Brenča muzikanti* Atsaucies! Ja tev tuva latviešu folkloras un dziesma, piesakies folkloras kopā. Tālr. 3237859 vai 9141121

Mākslas un mūzikas skolā

6. XII plkst. 14.00 komponistes Ilzes Arnes autorkoncerts. Piedalīsies Talsu bērnu mūzikas skolas kora klases audzēkņi, DMMS audzēkņi, Dundagas vidusskolas zēnu koris, jauktais koris un pati komponiste 15. XII plkst. 15.30 skolas Ziemassvētku pasākums *Ķekatiņas sanākušas*

Sandra Lielanse

Sēžu laiki pagasta padomē

8. XII plkst. 16.00 Izglītības, kultūras un sporta komiteja 8. XII plkst. 14.00 Vides aizsardzības un pagasta attīstības komiteja 9. XII plkst. 15.00 Veselības aprūpes un sociālās palīdzības komiteja 13. XII plkst. 15.30 Finanšu komiteja 20. XII plkst. 15.00 pagasta padomes sēde 23. XII plkst. 15.00 Veselības aprūpes un sociālās palīdzības komiteja

Pilī pūš

Talsu rajona pūtēju orķestra koncerts pils zālē 17. novembra vakarā bija pulcinājies daudz cilvēku, pilnu zāli ar vecākiem un jaunākiem cilvēkiem. Dirģēja Raitis Rērihs, Viesturs Rērihs un Jānis Smilga. Šis bija koncerts, kurā orķestris no skatītāju zāles saņēma milzīgi skaļus aplausus un pat ovācijas. Dirģenti atgādināja, cik liels ieguvums Dundagai ir R. Rērihs, bet mums gribētos teikt, ka visam rajonam un pat valstij ieguvums ir šāds orķestris.

Una Upīte

SIA “TONUSS UN PARTNERI”

- veic nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatā
- pārstāvēs nekustamā īpašuma mantinieku tiesā un pie notāra līdz zemesgrāmatas saņemšanai
- palīdzēs pārdot, nopirkt vai novērtēt jūsu nekustamo īpašumu
- pārstāvēs nekustamo īpašuma īpašnieku hipotekārā kredīta saņemšanai Latvijas Hipotēku un Zemes bankā
- pērk māju Dundagā, lauksaimniecības zemi un mežu

Jūs pārstāvēs Latvijas Nekustamā īpašuma mākleru un aģentu korporācijas NĪMA māklis ar kompetences sertifikātu Nr. M/348

VIESTURS SILMANIS

Adrese: Talsu ielā 20, Dundagā (veikalā “Tonuss”), tālruni: 9176011, 3291755, fakss: 3291756

Vladimirs Leontjevs (1946)
Marga Grašinska (1929)
Jānis Konovalovs (1953)
Ingrīda Štrandere (1940)
Anna Lapere (1917)
Velta Paegleskalne (1927)

«Dundadznieks» Nr. 10 (34)
2004. gada novembris.

Dundagas pagasta padomes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696

Redakcijas adrese: Pils iela *Līkā* muiža, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 1-3232252, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērzkalns, Sandra Dadze, Anda Felša, Uldis Katlaps, Gunārs Laicāns, Aivars Miška, Rita Zemtiņa.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.

Metiens: 500 eks.

Internetā: www.dundaga.lv/avize